

دروس تخصصی

۱۳۹۶

بخش چهارم: حل مسئله

■ این بخش از آزمون استعداد، از انواع مختلف سؤال‌های کمی، شامل مقایسه‌های کمی، استعداد عددی و ریاضیاتی، حل مسئله و... تشکیل شده است. توجه داشته باشید به خاطر متفاوت بودن نوع سؤال‌های این بخش از آزمون، هر سؤال را براساس دستورالعمل ویژه‌ای که در ابتدای هر دسته سؤال آمده است، پاسخ دهید.

راهنمایی: هر کدام از سؤال‌های ۲۴ تا ۲۷ را به دقت بخوانید و جواب هر سؤال را در پاسخنامه علامت بزنید.

کشک ۲۴—بین اعداد هر ستون در شکل زیر، ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سؤال، کدام عدد گذاشته شود تا این ارتباط، همچنان حفظ شود؟

۶				۸ (۱)
۷	۲			۳ (۲)
۲	۶	۹		۵ (۳)
۵	۳	۷	۴	۷ (۴)
۱	?		۳	
	۵	۱		
			۸	

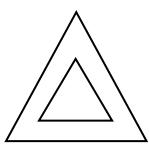
کشک ۲۵—یک شرکت، سنگ‌های گرانیت را از معدن در وزن‌های ۵ تن و ۷ تن استخراج می‌کند و برای حمل این سنگ‌ها از معدن به کارخانه برش، از کامیون‌هایی با ظرفیت وزنی حداقل ۱۵۹ تن استفاده می‌نماید. این شرکت، به چند روش مختلف می‌تواند کامیون‌ها را بازگیری کند، به طوری که از حداقل ظرفیت هر کامیون استفاده شود؟

- ۴ (۴)   ۵ (۳)   ۶ (۲)   ۹ (۱)

کشک ۲۶—قرار است در یک کلان‌شهر، تعدادی کانال فاضلاب به صورت مستقیم حفر شود. تعدادی از کانال‌ها به صورت عرضی و موازی با هم و تعدادی دیگر از کانال‌ها، به صورت طولی و موازی با هم، حفر می‌شوند. هر کانال طولی تمام کانال‌های عرضی را قطع می‌کند. نقاط تلاقی کانال‌ها، ۴۴۸ نقطه است. حداقل تعداد کانال‌ها کدام است؟

- ۴۴ (۴)   ۴۶ (۳)   ۲۳ (۲)   ۶۴ (۱)

کشک ۲۷—شکل زیر، دو مثلث هم‌مرکز متساوی‌الاضلاع را نشان می‌دهد. اگر طول ضلع مثلث داخل، ۱۰ درصد افزایش یابد، مساحت ناحیه بین دو مثلث، ۳۰ درصد کاهش می‌یابد. مساحت مثلث بزرگ، چند برابر مساحت مثلث کوچک اولیه است؟

- ۱/۷
۱/۶
۱/۴ (۳)
۱/۳ (۴)

راهنمایی: سؤال ۲۸، شامل دو مقدار یا کمیت است، یکی در ستون «الف» و دیگری در ستون «ب». مقادیر دو ستون را با یکدیگر مقایسه کنید و با توجه به دستورالعمل، پاسخ صحیح را به شرح زیر تعیین کنید:

• اگر مقدار ستون «الف» بزرگ‌تر است، در پاسخنامه گزینه ۱ را علامت بزنید.

• اگر مقدار ستون «ب» بزرگ‌تر است، در پاسخنامه گزینه ۲ را علامت بزنید.

• اگر مقادیر دو ستون «الف» و «ب» با هم برابر هستند، در پاسخنامه گزینه ۳ را علامت بزنید.

• اگر براساس اطلاعات داده شده در سؤال، نتوان رابطه‌ای را بین مقادیر دو ستون «الف» و «ب» تعیین نمود، در پاسخنامه گزینه ۴ را علامت بزنید.

کشک ۲۸—دانش‌آموزی تعدادی برگه در اختیار دارد. روی هر کدام از این برگه‌ها، یکی از دو عدد ۱ یا ۱۰ را نوشته است. حاصل ضرب تعداد برگه‌هایی که روی آنها عدد ۱ نوشته شده و تعداد برگه‌هایی که روی آنها عدد ۱۰ نوشته شده است، برابر مجموع کل اعداد نوشته شده روی برگه‌ها می‌باشد.

الف	ب	مجموع تمام اعداد نوشته شده روی برگه‌ها	برابر تعداد برگه‌ها	۱/۵

Part B: Vocabulary

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3) or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

☞ 39- Research Institute for Social Development is a(n) ..... body which is responsible for doing research into issues of social and economic development worldwide.

- 1) autonomous   2) incredulous   3) sedentary   4) spontaneous

☞ 40- When Mary reached for the receiver, he released it ..... and then lounged against the wall where he could hear her conversation.

- 1) exclusively   2) reluctantly   3) functionally   4) profoundly

☞ 41- My son appears to be behaving well now, yet my husband and I are still preparing for his ..... prison sentence.

- 1) tangible   2) invincible   3) ostensible   4) inevitable

☞ 42- When the volcano erupts, lava will ..... the town and force people out of their homes.

- 1) humiliate   2) inundate   3) alienate   4) accelerate

☞ 43- The new minister demands more ....., especially between employers and employees through new forms of cooperation and communication.

- 1) solidarity   2) verbosity   3) obscurity   4) frigidity

☞ 44- Many people believe that the informal atmosphere of the Student Lounge was ..... to making new friends.

- 1) inquisitive   2) submissive   3) addictive   4) conducive

☞ 45- The girl's features, which were originally noble and not irregular, were ..... by her malady.

- 1) depleted   2) distorted   3) despised   4) discarded

☞ 46- In 1969, a leading American surgeon claimed that for the majority of people, the use of tobacco has a ..... effect.

- 1) nocturnal   2) vocational   3) beneficial   4) conventional

☞ 47- My cousin is a famous writer who enjoys his privacy so he uses a ..... to hide his true identity.

- 1) synopsis   2) paradigm   3) pseudonym   4) hierarchy

☞ 48- Martin's gaze fell on the stone in front of him, and he read aloud to himself the ..... there.

- 1) corruption   2) aspiration   3) disposition   4) inscription

☞ 49- These oil paintings show a respect for the Pre-Raphaelites, Picasso, Munch and Van Gogh, yet are highly ....., urban and modern.

- 1) contemporary   2) vulnerable   3) impulsive   4) arbitrary

☞ 50- The doctor's ..... about using herbs as medicine disappeared when the patient was cured of malaria.

- 1) plagiarism   2) skepticism   3) syllogism   4) fatalism

بخش چهارم: حل مسئله

۲۴- گزینه «۴» در هر ستون $\frac{1}{3}$ مجموع اعداد (به جز قسمتی که پرنگ شده) برابر با عدد داخل مریع پرنگ می‌شود.

$$\frac{6+7+2}{3} = 5$$

$$\frac{2+6+1}{3} = 3$$

$$\frac{3+1+8}{3} = 4$$

$$\frac{9+5+?}{3} = 7 \Rightarrow ? = 7$$

۲۵- گزینه «۳» فرض کنیم تعداد سنگ‌های ۵ و ۷ تنی به ترتیب x و y عدد باشد. قرار است در هر کامیون ۱۵۹ تن (حداکثر) بارگیری شود. تعداد حالت‌هایی که بتوان با سنگ‌های ۵ و ۷ تنی، ۱۵۹ تن بارگیری کرد مدنظر است:

$$5x + 7y = 159 \Rightarrow 5x = 159 - 7y \Rightarrow x = \frac{159 - 7y}{5} \Rightarrow x = 31 - y + \frac{4 - 2y}{5}$$

از آنجا که x , y و ۳۱ اعداد صحیح هستند، پس $\frac{4 - 2y}{5}$ نیز باید صحیح باشد.

می‌توانیم x و y را مطابق جدول زیر مقداردهی کنیم:

x	۲۹	۲۲	۱۵	۸	۱
y	۲	۷	۱۲	۱۷	۲۲

همان‌طور که از جدول مشخص است، در ۵ حالت مختلف می‌توان x و y را مقداردهی کرد.

۲۶- گزینه «۴» می‌دانیم اگر m خط افقی، n خط عمودی را قطع کنند، تعداد نقاط تلاقی برابر با $m \times n$ خواهد شد. فرض کنیم m کanal افقی و n کanal عمودی باشد:

$$m \times n = 448$$

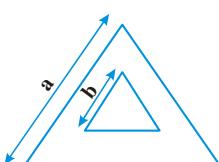
مطلوب سؤال کمترین مقدار $m+n$ می‌باشد. می‌توانیم m و n را طوری مقداردهی کنیم که حاصل ضرب آن ۴۴۸ باشد.

$$m \times n = 2 \times 228 = 4 \times 112 = 8 \times 56 = 64 \times 7 = 28 \times 16 = 32 \times 14$$

کمترین مقدار $(m+n)$ به ازای (۱۶ و ۲۸) $(m+n)$ می‌باشد.

$$\min(m+n) = 28 + 16 = 44$$

$$S = a^2 \frac{\sqrt{3}}{4}$$

۲۷- گزینه «۱» مساحت مثلث متساوی‌الاضلاع به ضلع a برابر است با:

فرض کنیم ضلع مثلث بزرگ و کوچک به ترتیب a و b باشد.

$$S_{\text{بزرگ}} = a^2 \frac{\sqrt{3}}{4} \quad S_{\text{بین دو مثلث}} = (a^2 - b^2) \frac{\sqrt{3}}{4}$$

$$S_{\text{کوچک}} = b^2 \frac{\sqrt{3}}{4}$$

اگر ضلع مثلث کوچک‌تر از b به $1/10b$ تغییر کند، سطح محصور بین دو مثلث 30% کم می‌شود.

$$S_{\text{بین دو مثلث}} = (a^2 - 1/21b^2) \frac{\sqrt{3}}{4} = 0/7 \times (a^2 - b^2) \frac{\sqrt{3}}{4}$$

$$\Rightarrow a^2 - 1/21b^2 = 0/7a^2 - 0/7b^2 \Rightarrow 0/3a^2 = 0/51b^2 \Rightarrow a^2 = 1/7b^2$$

$$S_{\text{بزرگ}} = a^2 \frac{\sqrt{3}}{4} = 1/7b^2 \frac{\sqrt{3}}{4}$$

$$S_{\text{کوچک}} = b^2 \frac{\sqrt{3}}{4}$$

پس مساحت مثلث بزرگ، $1/7$ برابر مساحت مثلث کوچک است.

بخش دوم: واژگان

دستورالعمل: در سوالات زیر، از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) پاسخی را انتخاب کنید که به بهترین نحو جای خالی را پر کند. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

۳۹- گزینه «۱» مؤسسه تحقیق توسعه اجتماعی یک مؤسسه خودمختار است که در مورد مسائل توسعه اجتماعی و اقتصادی تحقیق می‌کند.

- (۱) خودمختار، مستقل (۲) دیرباور (۳) نشستنی (۴) خود به خود، فی الدها

۴۰- گزینه «۲» زمانی که مری دستش را به سمت گوشی دراز کرد، پسره با بی‌میلی آن را رها کرد و به دیوار لم داد تا بتواند مکالمه وی را بشنود.

- (۱) منحصرأ (۲) باکره (۳) برحسب وظيفه (۴) بهطور عميق

۴۱- گزینه «۴» به نظر می‌رسد رفتار پسرم در حال حاضر خوب باشد اما من و شوهرم هنوز هم منتظر حکم زندان ناگزیر وی هستیم.

- (۱) ملموس (۲) مغلوب نشدنی (۳) ظاهری (۴) اجتناب ناپذير

۴۲- گزینه «۲» زمانی که آتش‌فشان فوران می‌کند، گدازه کل شهر را فراخواهد گرفت و مردم را وادر می‌کند که خانه‌های خود را ترک کنند.

- (۱) تحقیر کردن (۲) زیر آب کردن، غرق کردن (۳) بیگانه کردن (۴) تسريع کردن

۴۳- گزینه «۱» وزیر جدید خواستار اتحاد و انسجام بیشتر است خصوصاً بین کارفرمایان و کارکنان از طریق همکاری و ارتباطات.

- (۱) اتحاد، انسجام (۲) چابکي (۳) ابهام (۴) سرمزاجي

۴۴- گزینه «۴» بسیاری از مردم معتقدند که جو غیررسمی استودنت لونگ برای یافتن دوستان جدید مناسب بود.

- (۱) کنجکاو، فضول (۲) مطیع، فروتن (۳) اعتیادآور (۴) منجرشونده

۴۵- گزینه «۲» ویژگی‌های خوب آن دختر که شرافت و نظم بودند، در اثر بیماری، غیرطبیعی جلوه داده شد.

- (۱) کاستن، تخلیه کردن (۲) تحریف کردن، غیرعادی جلوه دادن (۳) متغیر بودن (۴) رد کردن، دور انداختن

۴۶- گزینه «۳» در سال ۱۹۶۹، یک جراح معروف آمریکایی ادعا کرد که برای اکثر مردم، مصرف تنباکو اثر مثبتی دارد.

- (۱) شبانه، شبانگاهی (۲) حرفه‌ای، پیشه‌ای (۳) مفید، پرخاصیت (۴) متعارف، مرسوم

۴۷- گزینه «۳» پسر عمومیم، نویسنده مشهوری است که دوست دارد حریم شخصی خود را حفظ کند؛ بنابراین برای پوشاندن هویت واقعی خود از یک اسم

مستعار استفاده می‌کند.

- (۱) خلاصه، چکیده (۲) پارادایم، الگو (۳) اسم مستعار، تخلص (۴) سلسله مراتب

۴۸- گزینه «۴» نگاه مارتین به سنگ مقابل وی افتاد و کتیبه موجود بر روی آن را برای خود بلند خواند.

- (۱) فساد، تباهی (۲) آرزو، آرمان (۳) تمایل، گرایش (۴) کنده کاری، کتیبه

۴۹- گزینه «۱» این نقاشی‌های روغنی نشانه احترام به نقاش‌های پیش رافائلی یعنی پیکاسو، مونک و ونگوگ هستند؛ در عین حال بسیار مدرن و امروزی هستند.

- (۱) مدرن، معاصر (۲) آسیب‌پذیر (۳) ویری، هوسى (۴) دلخواه، اختیاری

۵۰- گزینه «۲» شک و تردید دکتر در مورد استفاده از گیاهان دارویی به عنوان علاج و درمان زمانی از بین رفت که بیماری مالاریای بیمار را درمان کرد.

- (۱) دزدی ادبی (۲) شک اندیشی، تردید (۳) قیاس صوری (۴) سرنوشت باوری

دروس تخصصی

۱۳۹۷

(بخش سوم: سوالات تحلیلی)

- راهنمایی:** در این بخش، توانایی تحلیلی شما مورد سنجش قرار می‌گیرد. سوال‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.
- راهنمایی:** با توجه به اطلاعات زیر، به سوال‌های ۱۶ تا ۱۹ پاسخ دهید.

در یک آزمون شهرشناسی که به صورت چهارگزینه‌ای اجرا شده، ۵ سوال پرسیده شده است. صورت سوال‌ها مشخص نیست، ولی گزینه‌های هر پنج سوال، به شرح زیر است:

گزینه‌های سوال اول:	
(الف) تهران	ذاریش (ب)
(ج) اهواز	گرگان
گزینه‌های سوال دوم:	
(ب) بیزد	گرگان
(ج) کرمانشاه	شیرواز
گزینه‌های سوال سوم:	
(الف) شیرواز	بیزد
(ج) تهران	کرمانشاه
گزینه‌های سوال چهارم:	
(الف) اهواز	شیرواز
(ج) گرگان	کرمانشاه
گزینه‌های سوال پنجم:	
(الف) بیزد	کرمانشاه
(ج) تهران	گرگان

اطلاعات زیر، در دست است:

- پاسخ صحیح یک سوال «الف»، دو سوال «ب»، یک سوال «ج» و یک سوال «د» است.
- پاسخ صحیح دقیقاً دو سوال از پنج سوال، شهر کرمانشاه است.
- پاسخ صحیح سوالی که دقیقاً بعد از سوالی با گزینه صحیح «ج» قرار دارد، شهر بیزد است.

۱۶- اگر پاسخ صحیح سوال اول، شهر شیرواز باشد، پاسخ صحیح سوال پنجم، کدام شهر است؟

- (۱) کرمانشاه   (۲) تهران   (۳) گرگان   (۴) بیزد

۱۷- اگر پاسخ صحیح دو سوال سوم و پنجم، گزینه «ب» باشد، پاسخ صحیح سوال چهارم، کدام شهر است؟

- (۱) گرگان   (۲) شیرواز   (۳) اهواز   (۴) کرمانشاه

۱۸- اگر پاسخ صحیح سوال سوم، شهر شیرواز باشد، پاسخ صحیح کدام دو سوال زیر، از لحاظ گزینه و نه نام شهر، مشابه است؟

- (۱) دوم و پنجم   (۲) اول و چهارم   (۳) اول و پنجم   (۴) چهارم و پنجم

۱۹- اگر پاسخ صحیح سوال سوم، شهر کرمانشاه باشد، پاسخ صحیح کدام سوال، در گزینه «الف» قرار دارد؟

- (۱) پنجم   (۲) چهارم   (۳) دوم   (۴) اول

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سوال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

حسن پس از اندازه‌گیری طول و عرض سه پنجره A، B و C از آپارتمان خود، شش اندازه مربوط به ابعاد پرده این سه پنجره را روی کاغذی یادداشت می‌کند. اندازه‌های یادداشت شده عبارت‌اند از $1\frac{1}{4}$ ، $1\frac{1}{4}$ ، $1\frac{1}{4}$ ، $2\frac{1}{4}$ ، $2\frac{1}{4}$ و $2\frac{1}{6}$ متر، اما زمانی که وی برای سفارش پرده به پرده‌فروشی مراجعه می‌کند، اینکه کدام اندازه مربوط به پرده کدام پنجره بوده یا عرض پرده کدام بوده است را فراموش می‌کند. او فقط اطلاعات زیر را به یاد می‌آورد:

- هیچ پرده‌ای نه مربع است و نه به بیش از یک پنجره می‌خورد.
- اگر پرده‌ای، قدش بیش از ۲ متر باشد، عرض آن هم باید بیش از ۲ متر باشد.
- پارچه مصرفی برای پرده پنجره B از پارچه مصرفی برای پرده پنجره C، بیشتر است.
- قد پرده پنجره A و عرض پرده پنجره C، هیچ کدام $1\frac{1}{4}$ متر نیست.

Part A: Grammar

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3) or (4) that best completes the blank. Then mark the correct choice on your answer sheet.

31- One of the director's biggest jobs, ... beyond acting, is that of creating a world for the characters to live in.

- 1) that also go   2) which also goes   3) who also goes   4) also by going

32- Each passage appears on its own page, beginning with the title, the genre or form of the passage, and the main comprehension skill .....

- 1) and the passage addresses   2) for which the passage addressed
3) addresses the passage   4) the passage addresses

33- Because of chronic financial problems, the Penniworths were finally forced to sell their spacious brownstone overlooking the park ..... into a small apartment on the outskirts of the city.

- 1) they moved   2) and move   3) then moving   4) and moved

34- Modern-day psychologists have written about the childhood of eighteenth-century writer Jonathan Swift: ..... a posthumous child, but his mother was geographically distant from him in his early years.

- 1) although he not only was   2) he was not only
3) not only was he   4) not only being

35- ..... in her sitting room, Charlotte looked as if she were posing for Manet.

- 1) Lying in repose on the seat   2) To lie in repose on the seat
3) In repose on the seat by lying   4) While was lain in repose on the seat

36- The Western scientific view of the body is reductionist in that it sees the body as a machine that is made up of different components, ...

- 1) with each is played the function identifies   2) of which the identified function played
3) each identified by the function it plays   4) which identifies each function plays

37- Since the deregulation of airlines, delays at the nation's increasingly busy airports .....

- 1) would have increased with 25 of percentage   2) were increasing as much as by 25 percent
3) increased by the percentage of 25   4) have increased by 25 percent

38- This close connection between Polish Romanticism and Polish history became one of the defining qualities of the literature of Polish Romanticism period, differentiating it from ..... other countries.

- 1) those from   2) that of   3) that in the one from   4) those there are in

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

سؤالات اول تا پنجم که هر کدام ۴ گزینه دارد پرسیده می‌شوند. در مورد سؤالات و گزینه‌ها محدودیت‌های زیر را داریم:

۱) گزینه (ب) دوبار تکرار می‌شود. بقیه گزینه‌ها هر کدام یکبار

۲) دقیقاً جواب دو سؤال «کرمانشاه» است.

۳) اگر سؤالی با جواب گزینه (ج) باشد، سؤال بعدی جوابش «یزد» است.

می‌توانیم جدولی به صورت زیر در نظر بگیریم و به سؤالات پاسخ دهیم:

سؤال	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
گزینه صحیح					
شهر					

۱۶- گزینه «۴» اگر پنج سؤال اول گزینه «ب» باشد می‌توانیم پنج سؤال دوم را (ج) انتخاب کنیم. آنگاه براساس محدودیت (۳) پنج سؤال ۳ باید یزد باشد. طبق محدودیت (۱) نیز حتماً سؤال چهار و پنج به ترتیب (د) و (الف) هستند.

سؤال	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
گزینه صحیح	ب	ج	ب	د	الف
شهر	شیراز	کرمانشاه	یزد	کرمانشاه	یزد

پس پاسخ سؤال پنجم، شهر یزد است.

۱۷- گزینه «۳» اگر پاسخ سؤال سوم و پنجم «ب» باشد، مطابق محدودیت (۳) می‌توانیم پاسخ سؤال دوم را (ج) فرض کنیم. آنگاه پاسخ سؤال ۳ شهر یزد است. با توجه به محدودیت (۱) و (۲) باید سؤال ۳ و ۴ (الف) و (ب) ختم شود، به طوری که یکی از آن‌ها کرمانشاه باشد (محدودیت (۲)).

سؤال	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
گزینه صحیح	د	ج	ب	الف	ب
شهر	شیراز	کرمانشاه	یزد	اهواز	کرمانشاه

پس پاسخ سؤال چهارم شهر اهواز است.

۱۸- گزینه «۱» پاسخ سؤال ۳ باید (الف) باشد. برای اینکه محدودیت (۳) رعایت شود می‌توانیم پاسخ سؤال ۱ را (ج) فرض کنیم، آنگاه پاسخ سؤال ۲ باید یزد باشد، یعنی گزینه (ب). با توجه به محدودیت (۲) باید پاسخ سؤال ۴ و ۵ کرمانشاه باشد.

سؤال	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
گزینه صحیح	ج	ب	الف	د	ب
شهر	اهواز	یزد	شیراز	کرمانشاه	کرمانشاه

۱۹- گزینه «۲» پاسخ سؤال ۳ گزینه (د) است. برای رعایت محدودیت (۳) می‌توانیم پاسخ سؤال ۱ و ۲ را به ترتیب (ج) و (ب) فرض کنیم. با توجه به محدودیت (۱) و (۲) باید سؤال ۴ و ۵ به ترتیب (الف) و (ب) باشد.

سؤال	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
گزینه صحیح	ج	ب	د	الف	ب
شهر	اهواز	یزد	کرمانشاه	اهواز	کرمانشاه

پس پاسخ سؤال ۴ (الف) است.

بخش اول: دستور زبان

در سؤالات زیر، از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) پاسخی را انتخاب کنید که به بهترین نحو جای خالی را پر کند. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

۳۱- گزینه «۲» یکی از بزرگترین وظایف مدیر که فراتر از عمل می‌باشد، ایجاد جهانی است که افراد در آن زندگی کنند.

توضیح گرامری: خب خیلی راحت می‌توانیم گزینه ۴ را رد کنیم چرا که این گزینه در صورتی درسته که also در آن به کار نرفته باشد. خب حالا یک بار دیگه به صورت سوال نگاه کنید، قبل از جای خالی کاما به کار رفته و بعد از جای خالی بعد از کلمه acting هم کاما داریم، پس با توجه به گزینه‌ها یک گزاره وصفی غیرمحدود کننده داریم. در چنین گزاره‌هایی ضمیر موصولی نباید that باشد؛ یا به عبارت ساده‌تر that نباید بعد از کاما استفاده شود. پس گزینه ۱ هم نادرست است. پس فقط دو تا گزینه می‌ماند که نیاز به بررسی دارند گزینه ۲ و ۳. فرق این دو گزینه در این است که در گزینه ۲ ضمیر موصولی which است ولی در گزینه ۳ ضمیر موصولی who است. خب پس برای پاسخگویی به سوال باید به مرجع، مراجعه کنیم؛ چنانچه مرجع انسان بود باید از who و چنانچه غیر انسان بود باید از which استفاده کرد. چون که مرجع job است پس ضمیر موصولی باید which باشد یعنی فقط گزینه ۲ صحیح است.

۳۲- گزینه «۴» هر متن در صفحه مختص خود ارائه می‌شود و با عنوان، ژانر یا شکل متن و مهارت درک مطلبی شروع می‌شود که متن با آن سروکار دارد.

توضیح گرامری: فعل address متعدد است بنابراین به مفعول نیاز دارد. پس گزینه‌های ۱ و ۲ نادرست هستند چون مفعول مشخص نیست. گزینه ۳ هم نادرست است چون باید بگوییم that addresses گزینه ۴ صحیح است. حال شاید بگوییم که چرا بعد از فعل address مفعول به کار نرفته؟ زیرا این تست ابتدا به شکل زیر بوده است:

.....and the main comprehension skill **that** the passage addresses.

خب همانطور که می‌بینید that در اینجا به عنوان ضمیر موصولی بین دو اسم به کار رفته است که در این حالت مرجع، یعنی the main comprehension skill را ایفا می‌کند و همانطور که قبلا هم در متن کتاب گفتیم، می‌توان ضمیر موصولی را در حالت مفعولی حذف کرد.

۳۳- گزینه «۲» به خاطر مشکلات مالی حاد، پنی ورث مجبور به فروش خانه محل خود و نقل مکان به یک آپارتمان کوچک در حوالی شهر شد.

توضیح گرامری: گزینه ۱ در صورتی می‌تواند صحیح باشد که جمله قبل از جای خالی تمام شده باشد و they به صورت They باشد. گزینه ۳ هم که کلا نادرست است. به لحاظی مفهومی گزینه ۴ هم نادرست است. خب بذارید گزینه ۲ را بررسی کنیم. قبل از جای خالی، به صورت were forced to sell است بنابراین جای خالی هم باید طبق ساختار موازی به همین صورت باشد. یعنی باید داشته باشیم:

.....**were finally forced to sell .....the park and were forced to move.....**

خب حالا می‌توانیم حذف به قرینه انجام دهیم. بنابراین هر چه که تکراری است را می‌توانیم حذف کنیم. پس داریم:

.....**were finally forced to sell .....the park and move.....**

۳۴- گزینه «۳» روانشناسان امروزی در مورد کودکی نویسنده قرن هجدهم یعنی جاناتان سویفت مطالب زیادی نوشته‌اند. وی نه تنها کودکی متولد شده

بعد از مرگ پدر بود بلکه مادرش هم به لحاظ جغرافیایی از او در سال‌های نخست زندگی اش دور بود.

توضیح گرامری: با توجه به اینکه بعد از کاما از but استفاده شده، پس احتمالاً ساختار not only ...but (also) ...not only مد نظر نویسنده می‌باشد. با بررسی سریع گزینه‌ها هم می‌توان فهمید که بله همین ساختار مدنظر نویسنده است. خب خیلی راحت می‌توانیم گزینه ۱ را رد کنیم چرا که زمانی که از although استفاده می‌کنیم، باید از but استفاده کنیم. مثال بیشتر:

Although he was hard-working, he failed the exam. (not Although he was hard-working, but he failed the exam).

همچنین در مبحث ساختار موازی گفتیم دو ساختار که با حرف ربط ...not only...but also... هم وصل می‌شوند، باید موازی باشند. به عبارتی دیگر اگر بعد از not only فعل باید باید بعد از but هم فعل باید. خب حالا با استناد به این اصل یک بار دیگر به صورت سوال نگاه کنید. همانطور که می‌بینید بعد از but نویسنده از جمله استفاده کرده است، پس باید بعد از not only هم از جمله استفاده شود. پس گزینه‌های ۲ و ۴ هم نادرست هستند.

همچنین هر گاه not only در ابتدای یک جمله باید باید وارونگی رخ دهد. بنابراین گزینه ۳ صحیح است.

۳۵- گزینه «۱» کارلوت که با آرامش بر روی صندلی خود در اتاق نشیمن نشسته بود، طوری به نظر رسید که بیا و ببین.
توضیح گرامری: خب این جمله در ابتدا به صورت زیر بوده است:

While she was lying in repose on the seat in her sitting room, Charlotte looked as if she were posing for Manet.
خب همانطور که می‌بینید فاعل جمله واره وابسته با فاعل جمله واره اصلی یکی است؛ به عبارت دیگر، فعل بعد از while که she می‌باشد، ضمیری برای اسم Charlotte است بنابراین فاعل‌ها یکسان هستند. خب به جمله بعد از while توجه کنید همانطور که می‌بینید این جمله به زمان معلوم است بنابراین برای تبدیل آن به وجه وصفی معلوم باید ابتدا she و was را حذف کنیم. while را نیز هم می‌توانیم حذف کنیم و هم نگه داریم. بنابراین داریم:
(While) lying in repose on the seat in her sitting room, Charlotte looked as if she were posing for Manet.

۳۶- گزینه «۳» دیدگاه علمی و غربی بدن براساس تقلیل‌گرایی است چون که بدن را به عنوان دستگاهی می‌بیند که متشکل از اجزای مختلفی است که مشخصه هر یک، نقشی است که ایفا می‌کند.

توضیح گرامری: کلمه each یک سری خصوصیت‌های خیلی جالبی دارد. مثلاً each را در این مثال می‌توانیم حداقل به یکی از سه حالت زیر نوشت:
The Western scientific view of the body is reductionist. It sees the body as a machine that is made up of different components. Each (of these components) is identified by the function it plays.

حالات بالا ساده‌ترین حالت جمله نویسی در انگلیسی است.
The Western scientific view of the body is reductionist. It sees the body as a machine that is made up of different components, and each (of these components) is identified by the function it plays.

این حالت کمی رسمی‌تر از حالت بالاست و مثالی از یک جمله مرکب است.
The Western scientific view of the body is reductionist. It sees the body as a machine that is made up of different components, each identified by the function it plays.

این حالت نسبت به دو حالت دیگر رسمی‌تر است. خب همانطور که می‌بینید در این صورت قبل از each از کاما استفاده کنیم همچنین چون فعل ما در دو حالت قبلی به صورت مجهول یعنی identified is بوده، بنابراین باید is رو حذف کنیم و فعل را به همان صورت identified بنویسیم. خب با این حساب گزینه ۳ بهترین پاسخ است.

بررسی گزینه ۱: در این گزینه از حرف اضافه with استفاده کردیم بنابراین played is played نادرست است و playing یا played صحیح است چرا که بعد از حرف اضافه باید از جمله استفاده کنیم. اشکال دیگر این گزینه این است که بعد از played is باید از مفعول استفاده کنیم چرا که این عبارت حالت مجهول دارد یعنی باید بعد از آن از مفعول استفاده کنیم. اشکال سوم این گزینه این است identify فعل متعدد است بنابراین باید بعد از آن یا از مفعول استفاده کنیم یا اینکه این فعل را به صورت مجهول به کار ببریم.

بررسی گزینه‌های ۲ و ۴: گزینه ۲ نیز نادرست است چرا که می‌توانیم بگوییم play what?

۳۷- گزینه «۴» از زمان قانون‌زدایی هواپیماهای این کشور به میزان ۲۵ درصد افزایش یافته است.
توضیح گرامری: خب به اول صورت سوال توجه کنید. نویسنده از کلمه since استفاده کرده؛ بنابراین فعل جمله باید به صورت حال کامل یا ماضی نقلی باشد. بنابراین تا اینجا گزینه‌های ۲ و ۳ حذف هستند.

نکته دوم به تفاوت بین دو اسم percentage و percent مرتبط می‌شود. معمولاً بعد از عدد باید همیشه از percent استفاده کنیم. مثال:
Eighty percent of the population voted. / The bank charges interest at 14%.

ولی چنانچه بخواهیم بگوییم درصد بالایی یا پایینی، آن وقت باید از percentage استفاده کنیم. مثال:
بنابراین در این تست چون ما با عدد ۲۵ سروکار داریم، هرگز باید از کلمه percentage استفاده کنیم. (علت نادرست بودن گزینه‌های ۱ و ۳)

۳۸- گزینه «۲» این ارتباط نزدیک و تنگاتنگ بین رمان‌تیسیسم لهستانی و تاریخچه لهستان به یکی از ویژگی‌های بارز ادبیات دوره رمان‌تیسیسم لهستانی تبدیل شده است که همین آن را از ادبیات دیگر کشورها تمایز می‌سازد.

توضیح گرامری: یک نکته خیلی ساده وجود دارد که چندین سال است مورد توجه طراحان سوال می‌باشد. یادتان باشد که شما اجازه ندارید رضا را با حقوق علی مقایسه کنید؛ بلکه رضا را باید با علی و حقوق رضا را با حقوق علی مقایسه نمایید. مثال:

Albert Einstein's theory is much more difficult to understand than Newton's theory.

دروس تخصصی

۱۳۹۸

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سوال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

پدری در یک بازی فکری که از نوع بازی با اشکال است، از کودکش می‌خواهد که دو دایره، دو مثلث، دو مربع و دو مستطیل (از هر کدام، یکی توپر و دیگری توخالی) را در ۸ خانه مطابق شکل زیر که با نام‌های A، B، ... تا H نامگذاری شده‌اند، طوری رسم کند که تمام محدودیت‌های زیر، در آن رعایت شوند.

A	F	G
H		C
D	E	B

- هر دو شکل مشابه، یا در ستونی مشترک یا در سطری مشترک رسم شوند.
- در سطر بالابی، حداکثر یک شکل توپر رسم شود.
- در ستون وسط، یک مثلث توپر و یک مربع رسم شود.
- در خانه‌های A، B و C، نه مستطیل رسم شود و نه دایره توخالی.

۲۰- اگر در خانه A، یک مربع توپر رسم شود، مثلث توخالی در کدام خانه رسم می‌شود؟

H (۴)

D (۳)

C (۲)

B (۱)

۲۱- اگر در خانه‌های D و E، شکل‌های توخالی رسم شوند، در خانه A، کدام یک از موارد زیر، رسم می‌شود؟

(۱) مربع توخالی

(۲) مثلث توخالی

(۳) مربع توپر

(۴) دایره توپر

۲۲- اگر در چهار خانه‌ای که در گوشه قرار دارند، شکل‌های توخالی رسم شوند، در خانه‌های H و B، به ترتیب، کدام شکل رسم شده است؟

(۱) مستطیل - به طور قطع نمی‌توان تعیین کرد.

(۲) به طور قطع نمی‌توان تعیین کرد. - مثلث

(۳) مربع - دایره

(۴) مستطیل - مربع

۲۳- محل قرار گرفتن کدام یک از شکل‌های زیر، به طور قطع مشخص می‌شود؟

(۱) دایره‌ها

(۲) فقط دایره توخالی

(۳) مستطیل‌ها

(۴) دایره توپر و مربع توپر

بخش چهارم: حل مسئله

راهنمایی: این بخش از آزمون استعداد، از انواع مختلف سوال‌های کمی، شامل مقایسه‌های کمی، استعداد عددی و ریاضیاتی، حل مسئله و... تشکیل شده است.

• توجه داشته باشید به خاطر متفاوت بودن نوع سوال‌های این بخش از آزمون، هر سوال را براساس دستورالعمل ویژه‌ای که در ابتدای هر دسته سوال آمده است، پاسخ دهید.

راهنمایی: هر کدام از سوال‌های ۲۴ تا ۲۷ را بدقت بخوانید و جواب هر سوال را در پاسخنامه علامت بزنید.

۲۴- در شکل زیر، بین اعداد، ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سوال، کدام عدد باید قرار بگیرد؟

۸	۳	۴
۲		۹
۷	۱	
۶	?	۷

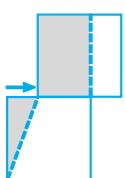
۶ (۱)

۵ (۲)

۴ (۳)

۳ (۴)

۲۵- شکل زیر، دو مربع یکسان را نشان می‌دهد که مربع بالابی، روی مربع پایینی، به سمت راست در حال حرکت است. زمانی که مساحت ناحیه هاشورخورده مستطیل شکل ۴ برابر مساحت ناحیه هاشورخورده مثلث شکل شود، تقریباً چند درصد از مساحت مربع پایینی، هاشورخورده است؟

۷۱ (۱)

۷۵ (۲)

۷۹ (۳)

۸۳ (۴)

۲۶- روی یک ثانیه‌شمار دیجیتالی که زمان را فقط بر حسب ثانیه نشان می‌دهد، پنج چراغ به شماره‌های ۱ تا ۵ نصب شده است. در هر لحظه، اگر عددی که ثانیه‌شمار نشان می‌دهد بر هر کدام از شماره‌های چراغ‌ها بخش پذیر باشد، آن چراغ یک چشمک می‌زند. آخرین باری که قبل از دو دقیقه، چهار چراغ با هم چشمک می‌زنند، این ثانیه‌شمار چه ثانیه‌ای را نشان می‌دهد؟

۱۰۸ (۴)

۱۰۰ (۳)

۹۶ (۲)

۹۰ (۱)

۲۷- نسبت بارندگی نیمه شمالی یک استان به نیمه جنوبی آن، ۸ به ۳ بوده است. اگر در این دو نیمه، به ترتیب، ۸۰ درصد و ۲۰ درصد افزایش بارندگی داشته باشیم، میزان بارندگی در کل استان، تقریباً چند درصد افزایش خواهد داشت؟

۸۲ (۴)

۶۸ (۳)

۶۴ (۲)

۵۸ (۱)

PART A: Grammar

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then, mark the correct choice on your answer sheet.

31- When ..... for the finest, freshest ingredients, always purchase organic meats, vegetables, and condiments when possible.

- 1) to shop   2) it is shopped   3) are shopping   4) shopping

32- Knowing that we have left the world ..... it is the essence of self-worth and real happiness.

- 1) is a little better than you found in   2) a little better than we found
3) you found in a little better than   4) where you find a little better than

33- The longest hiccups on record was by an American farmer ..... persisted from 1922 to 1987.

- 1) whose hiccups   2) that his hiccups   3) with hiccups   4) who hiccupped

34- Everyone has his or her own mode, ... one wants to meditate in order to be dynamic and transformed in the Divine Force one needs to be diligent and sincere.

- 1) although   2) however when   3) but if   4) despite the fact

35- Research in the field of linguistics has shown that the higher up the social or management ladder a person is, ... to communicate in words and phrases.

- 1) better able he is   2) the better able he is   3) he is better able   4) he has better ability

36- Those kinds of dreams, ..., are the most potent source of motivation I know.

- 1) with purposeful energy to fill their minds
2) those with purposeful energy fill their minds
3) the dreams that fill their minds with purposeful energy
4) that are the dreams to fill their minds with purposeful energy

37- Suppose, for example, that an internal report of a large company becomes public, and it states that the average employee arrives late for work .....

- 1) 5.3 percents of times   2) with 5.3 percentage of time
3) 5.3 percent of the time   4) for 5.3 percentage of time

38- Children don't need to have a lot of money spent on them. What they do need is priceless: your time, patience, ...

- 1) to have comfort and to be loved   2) have comfort and love
3) comfort and to be loved   4) comfort and love

۱۹- گزینه «۳» طبق محدودیت (۴) باید بازی سوم با B باشد. طبق محدودیت (۲)، A باید بازی (۴) باشد با نتیجه مساوی؛ پس بازی (۱) با تیم C است.

تیم مقابل	C	D	B	A
شماره بازی	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)
میزبان یا میهمان	میزبان	میهمان	میزبان	میهمان
مساوی باخت	مساوی یا بُرد	بُرد	نتیجه بازی	

تکلیف نتیجه بازی دوم مشخص نمی‌شود.

فقط می‌توان گفت با توجه به محدودیت (۱) بازی دوم باخت نبوده!

می‌خواهیم دو دایره، دو مثلث، دو مربع و دو مستطیل را در ۸ خانه جدول قرار دهیم: شکل توخالی و توپر می‌باشد. به منظور ساده‌سازی از این به بعد شکل توخالی را با سفید و شکل توپر را با مشکی نمایش می‌دهیم. مثلاً دایره توخالی را

با ○ و دایره توپر را با ● نمایش می‌دهیم. محدودیتها به صورت زیر بازنویسی می‌شوند:

(۱) هر دو شکل مشابه یا در یک سطر یا در یک ستون هستند.

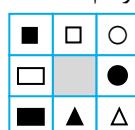
(۲) در سطر بالایی حداکثر یک شکل توپر داریم.

(۳) در ستون وسط یک ▲ و یک مربع (□ یا ■) داریم.

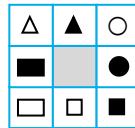
(۴) در خانه‌های A، B، C نه مستطیل داریم نه ○.

اکنون به سوالات پاسخ می‌دهیم:

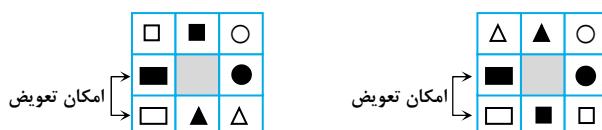
۲۰- گزینه «۱» اگر در خانه A شکل ■ باشد، با توجه به محدودیت (۱) و (۳) قطعاً در خانه‌ی دوم سطر اول باید □ باشد؛ پس به دنبال آن خانه‌ی وسط سطر زیرین ▲ است. با توجه به محدودیت (۴)، پس سطر زیرین سمت راست باید △ باشد. با توجه به محدودیت (۱) و (۴) داریم: که ابتدا مستطیل‌ها می‌توانند با هم جایه‌جا شوند! پس △ در خانه‌ی B رسم شده است.

۲۱- گزینه «۲» در D و E شکل باید توخالی باشد. طبق محدودیت (۳) باید در E شکل □ باشد و در F شکل ▲. با رعایت محدودیت (۴) باید خانه‌ی B را با ■ پر کنیم. طبق محدودیت (۱) باید A را با △ پر کنیم. ○ و ● به ترتیب در G و C هستند و H و D با مستطیل پر می‌شوند. پس در A باید △ قرار گیرد.

۲۲- گزینه «۱» در گوشها باید شکل توخالی قرار گیرد. طبق محدودیت (۴) در خانه‌ی A و B مستطیل یا ○ نمی‌توانیم قرار دهیم. با رعایت محدودیت (۳) در ستون وسط هم باید ▲ و ■ باشد. با توجه به محدودیت (۱) داریم:

در خانه‌ی H در هر صورت مستطیل است (□ یا ■) ولی در B نمی‌توان با قطعیت گفت کدام شکل می‌تواند قرار گیرد.

۲۳- گزینه «۴» با توجه به حل سه سؤال قبلی و وضعیت‌هایی که بررسی کردیم، جایگاه ○ و ● همواره در خانه‌های G و C ثابت است و بقیه‌ی شکل‌ها امکان جایه‌جایی دارند. تأثیرگذارترین محدودیت در تشکیل حالت‌های ممکن، محدودیت (۴) است که برای خانه‌های A، B و C شکل □ و ■ و ○ را ناممکن می‌سازد!

بخش اول: دستور زبان

در سؤالات زیر، از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) پاسخی را انتخاب کنید که به بهترین نحو جای خالی را پر کند. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

۳۱- گزینه «۴» هنگام خرید محصولات خوب و تازه، همیشه به دنبال خرید گوشت، سبزی و ادویه‌جات طبیعی باشید.

توضیح گرامری: اول جمله از when استفاده شده است، یعنی ما یک گزاره قیدی داریم. گزاره قیدی نوعی گزاره وابسته است که باید به یک گزاره مستقل بچسبد. ضمناً گزاره مستقل و گزاره وابسته باید فعل و فاعل خودشان را داشته باشند. درست می‌گوییم؟ پس بباید هر گزاره را جداگانه بررسی کنیم. با گزاره مستقل شروع می‌کنیم. فعل این گزاره purchase و فاعل آن هم you است، اما چون جمله حالت امری دارد فعل you حذف شده است. پس گزاره مستقل ما کامل است. حالا نوبت گزاره وابسته است. دوباره باید فعل و فعل داشته باشیم. خب فعل ما shop است؛ اما گزینه‌های (۱) و (۳) فعل ندارند؛ پس هر دو حذف می‌شوند. گزینه (۲) هم حذف می‌شود، چون فعل اینجا باید you باشد نه it. بنابراین فقط گزینه (۴) صحیح است؛ اما چرا این گزینه صحیح است با اینکه فعل ندارد؟ چون داریم:

When you shop for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

خب حالا چون فعل هر دو گزاره ما یکی است؛ یعنی چون فعل هر دو you است، فعل مشترک را از گزاره وابسته حذف می‌کنیم و به فعل جمله ing می‌دهیم؛ یعنی به صورت زیر:

When shopping for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

۳۲- گزینه «۲» اینکه بدانیم جهانی که الان در اختیار ماست بهتر از زمان کشف آن بوده است، اساس و جوهر خوددارزشی و خوشبختی واقعی است.

توضیح گرامری: با توجه به مفهوم جمله گزینه (۲) بهترین جواب است.

۳۳- گزینه «۱» طولانی‌ترین سکسکه تاریخ به یک کشاورز آمریکایی برمی‌گردد که سکسکه وی از ۱۹۸۷ تا ۱۹۲۲ ادامه یافت.

توضیح گرامری: خب اگر به گزینه‌ها نگاه کنیم و معنی جمله را بدانیم، می‌بینیم با ضمایر موصولی و گزاره وصفی سروکار داریم. در این تست، مرجع جمله American farmer است و بعد جای خالی هم که فعل آمده؛ پس گزینه (۴) حذف شده چون فعل hiccapped است. گزینه (۳) هم حذف می‌شود چون باید persist را به صورت به کار بریم. فقط گزینه (۱) صحیح است که در اینجا whose ضمیر موصولی است که قبل و بعد از آن باید اسم بباید.

۳۴- گزینه «۳» هر کس سبک مختص خودش را دارد اما اگر شخصی می‌خواهد پرتکاپو باشد و نیروی الهی داشته باشد، باید سخت‌کوش و صادق باشد.

توضیح گرامری: گزینه‌ها را ببینید. حروف ربط وابسته‌ساز داریم. در تست‌های این مدلی باید جمله را ترجمه کنیم، چون ترجمه در چنین مواردی بهترین تکنیک است. با توجه به معنی جمله but if بهترین گزینه است.

۳۵- گزینه «۲» تحقیق در زمینه زبان‌شناسی نشان داده است که هرچه شأن اجتماعی و مدیریتی یک فرد بالاتر باشد، بهتر می‌تواند واژه‌ها و عبارات را بیان کند.

توضیح گرامری: از الگوی زیر در این تست استفاده شده است:

the higher up ..... , the better able he is ..... ⇒ صفت تفضیلی + ... , the better able he is .....

۳۶- گزینه «۳» این نوع رویاهایی که به ذهن آنها انرژی می‌دهند، مهم‌ترین منشأ انگیزشی هستند که من می‌شناسم.

توضیح گرامری: اول از همه اینکه that بعد از کاما کاربرد ندارد؛ پس گزینه (۴) نادرست است. حالا باید گزاره مستقل این جمله را پیدا کنیم. همانطور که در متن درس هم گفتیم هر جمله باید یک گزاره مستقل و به عبارت ساده‌تر یک فعل داشته باشد، پس باید ببینیم گزاره مستقل ما فعل دارد یا نه. می‌بینید که فعل دارد و فعل آن هم are است. پس گزینه (۲) هم نادرست است چون fill نادرست است؛ اگر طراح می‌گفت that fill that، آن وقت می‌توانستیم این گزینه را بررسی کنیم ولی اینجا چنین چیزی نگفته است. گزینه (۱) هم که بی‌معنی است. پس فقط گزینه (۳) جواب صحیح است.

دروس تخصصی

١٣٩٩

بخش دوم: استدلال منطقی

■ راهنمایی: برای پاسخگویی به سوال‌های این بخش، لازم است فقط موقعیتی را که در هر سؤال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه‌ای را که فکر می‌کنید پاسخ مناسب‌تری برای آن سؤال است، انتخاب کنید. هر سؤال را بادقت بخوانید و با توجه به مطالب مطرح شده در هر سؤال و نتایجی که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح‌تر به نظر می‌رسد، انتخاب و در پاسخنامه علامت بزنید.

کچک ۹-در مطالعه‌ای که انجام شد افت خاک و درصد ذرات رس، شن و سیلت در اراضی آبیاری شده با پساب، موجب تغییر در بافت خاک نشد.
به عبارتی، به کارگیری پساب در آبیاری اثری بر نوع بافت نداشت. به کارگیری پساب برای آبیاری با حضور پوشش گیاهی در منطقه موردنتظر، موجب کاهش میزان آهک خاک نیز شده و در این زمینه، این عامل شرایط خاک را بهبود هم بخشدید. لذا می‌توان در منطقی که آب کافی برای آبیاری وجود ندارد، از پساب استفاده کرد.

کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، نتیجه‌گیری متن را به بهترین وجه، تضعیف می‌کند؟

- ۱) مهندسین کشاورزی می‌گویند که در شرایطی که بتوان از آب معمولی برای آبیاری استفاده کرد، استفاده از پساب به ریسکش نمی‌ارزد.
- ۲) یک نظرسنجی نشان می‌دهد که نوع آبیاری و نوع خاکی که محصولات در آن عمل می‌آیند، در انتخاب و خرید آنها، تأثیر مهمی ندارد.
- ۳) در بسیاری از کشورهایی که از نظر کشاورزی در سطح پیشرفته‌ای هستند، از پساب برای آبیاری استفاده نمی‌شود.
- ۴) تأثیر پساب بر بافت خاک، بر حسب جنس خاک که در مناطق مختلف یکی نیست، یکسان نمی‌باشد.

کچک ۱۰-در سال ۱۹۸۰، وزارت کشاورزی کشور «الف»، معادل یک‌سوم بودجه سالانه خود را صرف افزایش بهره‌وری در کشت و کار و استفاده از نهاده‌های بهتر در امر کشاورزی کرد و توانست سه برابر این مقدار، از صادرات محصولات کشاورزی سود ببرد. همین وزارت‌خانه، بیست سال بعد، یعنی سال ۲۰۰۰، بیش از نیمی از بودجه اختصاصی خود را در همان زمینه‌های فوق سرمایه‌گذاری کرد، ولی علی‌رغم این افزایش سهم سرمایه‌گذاری، سود حاصله از صادرات محصولات کشاورزی، به نصف تقليل یافت.

کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، تناقض مندرج در متن را به بهترین شکل، توجیه و بطرف می‌کند؟

- ۱) قیمت تمامی محصولات کشاورزی در بازار جهانی، در سال ۲۰۰۰، به دلیل فزونی عرضه بر تقاضا، کاهش چشمگیری داشت.
- ۲) صادرات کشور «الف»، در مقایسه با سال ۱۹۸۰ در سال ۲۰۰۰، به دلیل اوضاع نابسامان اقتصاد جهانی، کاهش پیدا کرد.
- ۳) برخی از کشورهای واردکننده محصولات کشاورزی، در سال ۲۰۰۰، به خودکفایی رسیده بودند و لذا واردات کشاورزی نداشتند.
- ۴) برخی از تحلیلگران بر این باور هستند که آمار و ارقامی که مسئولین بخش کشاورزی در گزارش‌های خود ارائه می‌کنند، از دقت لازم برخوردار نیست.

کچک ۱۱-یک شرکت ژاپنی، برای رهایی از مشکلات چاپگرهای فعلی، دستگاهی ساخته که بدون نیاز به جوهر، تونر، کارتریج و حتی کاغذ، مطالب موردنتظر را چاپ می‌کند. این دستگاه که پری‌پیت ۳۱۰۰ نام گرفته است، از نوعی برگه پلاستیکی با نام پی‌ای‌تی (PET) استفاده می‌کند که تا هزار بار می‌توان روی آن مطلبی را چاپ کرد. این چاپگر به یک هد حرارتی مخصوص چاپ روی برگه‌های پی‌ای‌تی مجهز است که در هر بار مصرف، نوشته قبلی را به سرعت پاک می‌کند. از آنجایی که می‌توانید تا هزار بار روی این برگه پلاستیکی دستور پرینت دهید، هزینه گراف پرینت روی کاغذ رایج کمی در کار نخواهد بود.

کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، استفاده از چاپگر موردوصوف را حمایت نمی‌کند؟

- ۱) در بسیاری موارد، آنچه کمی شود، برای آرشیو بلندمدت لازم است نگهداری شود.
- ۲) هزینه ساخت و نگهداری چاپگر جدید، مساوی با هزینه مربوطه برای ساخت و نگهداری چاپگرهای معمولی است.
- ۳) کیفیت کپی‌های دستگاه پری‌پیت با کیفیت کپی‌های معمولی، تفاوت معناداری ندارند.
- ۴) جوهر و تونری که در دستگاه‌های چاپگر استفاده می‌شود، برای سلامت کاربران مضر است.

کچک ۱۲-معمولًا به مشتری، «غول گازی» می‌گویند که نشان‌دهنده جرم عظیم متشکل از گاز هیدروژن، هلیوم و مقداری گازهای دیگر است. در واقع، بر اثر نیروی بسیار زیاد جاذبه مشتری، این مواد حالتی جز گاز نمی‌توانند داشته باشند. شبیه‌سازی‌های آزمایشگاهی نشان داده است این فشار آنقدر شدید است که موجب بوجود آمدن ماده بسیار داغی به نام هیدروژن فلزی می‌شود. منجمان وجود لایه‌ای به ضخامت چهل هزار کیلومتر از این ماده را با تحلیل آنچه برای کاوشگرهایی که به سمت مشتری فرستاده شده‌اند پیش آمدۀ است، اثبات کردند. یکی از این فضاییماها به نام گالیله، کاوشگری را در سال ۱۹۹۵ به داخل ابرهای مشتری فرستاد. این کاوشگر تنها توانست تا پیش از متلاشی شدن، ۱۵۰ کیلومتر داخل مشتری فرو رود.

کدام مورد، رابطه دو بخشی از متن را که زیر آنها خط کشیده شده است به بهترین وجه، توصیف می‌کند؟

- ۱) اولی، ادعای اصلی متن است و دومی، آن را تا حدی تعديل می‌کند.
- ۲) اولی، نتیجه‌گیری متن است که با رویدادی که در بخش دوم آمده است، همخوانی ندارد.
- ۳) اولی، دلیلی را نشان می‌دهد که دلیل پدیده‌ای که در بخش دوم آمده است را در خود دارد.
- ۴) اولی وصف یک واقعیت عینی است و دومی توصیف یک ناکامی می‌باشد که در اثر بی‌توجهی به آن پیش آمده است.

کچه ۱۳- هدفون‌ها امروز به بخشی از ابزارهای روزمره تبدیل شده‌اند. هر کسی در هر کاری، می‌تواند یکی از آنها را در گوش داشته باشد و به صدای دلخواه خود گوش دهد. با پیشرفت فناوری، افراد می‌توانند هم از پخش با صدای مناسب بهره‌مند شوند و هم مطمئن باشند که با تری دستگاه به این زودی‌ها تمام نمی‌شود. هم‌اکنون نوجوانان و جوانان فراوانی در سراسر جهان به ناشنوایی و کم‌شنوایی‌هایی دچار شده‌اند که معمولاً فقط در افراد سالخورد و به چشم می‌خورد. این در حالی است که این افراد با رعایت ۵ نکته ساده در استفاده از هدفون، می‌توانند از بروز این مشکلات جلوگیری کنند.

کدام مورد، یکی از فرض‌های مستتر در متن فوق است؟

(۱) سالخوردگان تمایلی به استفاده از هدفون برای شنیدن موسیقی ندارند.

(۲) علت بسیاری از مشکلات شنوایی نوجوانان و جوانان امروز، استفاده نادرست از هدفون است.

(۳) میزان استفاده از هدفون، به قدری زیاد و مستمر است که کسی متوجه آسیبی که از این بابت به گوش وارد می‌شود، نیست.

(۴) امروزه، بیشتر مردم معتقد هستند که لذت گوش کردن به موسیقی از طریق هدفون، قابل مقایسه با اشکال دیگر گوش کردن به موسیقی نیست.

کچه ۱۴- با توجه به اینکه در درازمدت نمی‌توان با تک‌کشتی گیاهان زراعی، عملکرد کمی و کیفی قابل توجهی از آنها انتظار داشت، لذا استفاده از روش چندکشتی همزمان گیاهان زراعی با یکدیگر می‌تواند شرایط رشد و نمو گیاهان و استفاده بهینه‌تر از نهاده‌های تولید را برای آنها فراهم تر نماید و از طریق افزایش تنوع کشت در واحد زمان و مکان، کاهش خسارت آفات، بیماری‌ها و علفهای هرز را نیز باعث خواهد شد. لذا به واسطه کاهش مصرف نهاده‌های شیمیایی، آلودگی‌های زیست‌محیطی نیز کاهش خواهد یافت و نهایتاً پایداری تولید گیاهان زراعی را به همراه خواهد داشت.

کدام مورد زیر را می‌توان به درستی، از متن فوق استنباط کرد؟

(۱) روی آوردن به روش چندکشتی گیاهان زراعی، با ایجاد تنوع و میزان محصول نهایی بیشتر، نیاز به زیرکشت بردن زمین‌های بیشتر که آثار مخرب محیطی دارد را مرتفع می‌کند.

(۲) در روش چندکشتی، نسبت محصول در مقابل نهاده تولیدی، از نسبت مذکور در روش تک‌کشتی بالاتر است.

(۳) روش چندکشتی می‌تواند تنوع بیشتری در مصرف مواد غذایی به وجود آورد.

(۴) روش چندکشتی به نسبت تک‌کشتی، روشی است که کمتر به محیط زیست آسیب می‌زند.

کچه ۱۵- آلیس از ذهن یک ریاضیدان تراویش کرده است و بهمین دلیل، دور از ذهن نیست که اشاره‌های ریاضیاتی قوی در آن یافته شود. در بخش‌هایی از داستان، کارول از مفاهیم ریاضی برای بیان داستانش استفاده می‌کند. برای مثال، در فصل اول، زمانی که خرگوش شربت را می‌نوشد و شروع به کوچک شدن می‌کند، با خود فکر می‌کند «شاید مثل شمع تا آخر آب شوم و در هم فرو روم، آن وقت چه شکلی می‌شوم». این سؤال ساده او، بهنوعی بازتاب‌دهنده بحث حدود در ریاضیات است: اگر فرایند کوچک شدن ادامه پیدا کند، این فرایند به کجا میل خواهد کرد؟ آیا آلیس به سمت صفر یا هیچ میل می‌کند یا ...؟

کدام مورد، به منطقی ترین وجه، جای خالی در متن فوق را کامل می‌کند؟

(۱) اصلاً اتفاقی روی نمی‌دهد و این سؤال، بیهوده است.

(۲) صرف‌آیی چیزی مطابق با منطق ریاضی روی می‌دهد.

(۳) حد پایینی برای کوچک شدن آلیس وجود دارد.

بخش سوم: سوالات تحلیلی

■ **راهنمایی:** در این بخش، توانایی تحلیلی شما مورد سنجش قرار می‌گیرد. سؤال‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.

■ **راهنمایی:** با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۱۶ تا ۱۹ پاسخ دهید.

چهار قفل X، Y، Z و سه کلید A، B و C در اختیار داریم که کلید A فقط یک قفل، کلید B فقط دو قفل و کلید C فقط سه قفل را باز می‌کند. اطلاعات زیر درخصوص باز کردن قفل‌ها توسط کلیدها موجود است:

● کلید B، قفل X را باز نمی‌کند.

● قفل T را تنها یک کلید باز می‌کند که آن کلید، A نیست.

● یکی از قفل‌ها، هم توسط کلید A و هم توسط کلید C باز می‌شود.

● قفل‌هایی را که کلید B باز می‌کند، کلید A باز نمی‌کند.

کچه ۱۶- اگر قفل Y را تنها کلید B باز کند، قفل Z را کدام کلید(ها) باز می‌کند؟

(۱) فقط B
(۲) فقط C
(۳) C و A
(۴) C و B

کچه ۱۷- اگر قفل T را کلید C باز کند، کدام قفل دیگر است که همه کلیدهایی که آن را باز می‌کنند، به‌طور قطع مشخص می‌شود؟

(۱) هیچ کدام
(۲) Y
(۳) Z
(۴) X

Passage 2:

Radicals in their time, early impressionists violated the rule of academic painting. They constructed their pictures from freely brushed colors that took precedence over lines and contours, following the example of painters such as Eugene Delacroix and J. M. W. Turner. They also painted realistic scenes of modern life, and often painted outdoors. Previously, still lifes and portraits as well as landscapes were usually painted in a studio. The impressionists found that they could capture the momentary and transient effects of sunlight by painting outdoors or *en plein air*. They portrayed overall visual effects instead of details, and used short “broken” brush strokes of mixed and pure unmixed color – not blended smoothly or shaded, as was customary – to achieve an effect of intense color vibration.

Impressionism emerged in France at the same time that a number of other painters, including the Italian artists known as the Macchiaioli were also exploring *plein- air* painting. The impressionists, however, developed new techniques specific to the style. Encompassing what its adherents argued was a different way of seeing, it is an art of immediacy and movement, of candid poses and compositions, of the play of light expressed in a bright and varied use of color.

The public, at first hostile, gradually came to believe that the Impressionists had captured a fresh and original vision, even if the art critics and art establishment disapproved of the new style. By recreating the sensation in the eye that views the subject, rather than delineating the details of the subject, and by creating a welter of techniques, Impressionism is a precursor of various painting styles, including Neo- Impressionism, Post-Impressionism, Fauvism, and Cubism.

56- What does the passage mainly discuss?

- 1) The origin of early Impressionists
- 2) Features of Impressionistic paintings
- 3) Basic rules of paintings to which Impressionists remained loyal
- 4) How Impressionism in painting emerged, evolved and reached maturity

57- All of the following are stated in the passage about early Impressionists except that they .....

- 1) attempted to paint scenes of modern life in a realistic fashion
- 2) were influenced by Eugene Delacroix and J. M. W. Turner
- 3) deliberately breached the rules of academic painting
- 4) emphasized lines and contours in their works

58- It can be understood from the passage that the Macchiaioli .....

- 1) were interested in outdoor painting
- 2) made a contribution to the advent of Impressionism
- 3) followed the style of Impressionism without their own knowing
- 4) were Italian artists cognizant of the artistic developments going on in France at that time

59- Which of the following best describes the common people’s early attitude towards Impressionism?

- 1) Suspicion
- 2) Amusement
- 3) Disapproval
- 4) Indifference

60- The passage provides sufficient information to answer which of the following questions?

- 1) What is the main commonality between impressionism and such styles as Neo- Impressionism, Post-Impressionism, Fauvism, and Cubism?
- 2) Why did the adherents of Impressionism claim that they offered a candid representation of the real world?
- 3) Why did some painters choose to paint still lifes, portraits, and landscapes in a studio?
- 4) What made impressionists distinct from Italian artists known as the Macchiaioli?

بخش دوم: استدلال منطقی

۹- گزینه «۴» نتیجه‌گیری متن این است:

در مناطقی که آب کافی برای آبیاری وجود ندارد، استفاده از پساب اشکالی ندارد و دلیل خود را هم مطالعه‌ای انجام‌شده بر روی بافت خاک اعلام می‌کند که اتفاقاً پساب باعث بهبود خاک هم شده است. می‌خواهیم این استدلال را تضعیف کنیم. باید به دلیل ارائه حمله کنیم. واضح است گزینه (۴) به خوبی این کار را کرده است. شاید در آن مطالعه، خاک واکنش مثبت با پساب داشته ولی در منطقه‌ای دیگر و نوع خاک دیگر، پساب اثر منفی داشته باشد.

۱۰- گزینه «۱» در سوالات تناقض در متن، باید دنبال گزینه‌ای باشیم که با هیچ‌کدام از دو طرف تناقض مخالفت نکند و به نوعی هر دو (یا حداقل یکی از آن‌ها) را در جایگاه خود تأیید هم نماید.

بهوضوح گزینه (۱) این کار را کرده است. یعنی با طرف اول تناقض مخالفت نکرده است و دلیل درستی و اتفاق طرف دوم را هم افزایش عرضه محصولات کشاورزی در سال ۲۰۰۰ عنوان کرده است.

۱۱- گزینه «۱» واضح است گزینه‌های (۲)، (۳) و (۴) به نوعی استفاده از چاپگر مورد وصف را توصیه و توجیه می‌کند؛ اما گزینه (۱) یک ضعف از این چاپگر را ارائه می‌کند و لذا جواب سؤال است.

۱۲- گزینه «۳» واضح است که قسمت اول ادعای اصلی متن و یا نتیجه‌گیری متن نیست، پس گزینه‌های (۱) و (۲) غلط هستند. باید از بین گزینه‌های (۳) و (۴) یکی را انتخاب کنیم. گزینه (۴) نمی‌تواند جواب باشد، چون قسمت اول «واقعیت عینی» نیست! بنابراین گزینه (۳) جواب صحیح است.

۱۳- گزینه «۲» نویسنده متن استفاده نادرست از هدفون‌ها در بین نوجوان و جوانان را علت ناشناختی و یا کم‌شنوایی این افراد می‌داند و قید می‌کند اگر درست از این هدفون‌ها استفاده کنند، دچار این مشکلات نمی‌شوند. فرض پنهان (البته نه چندان پنهان!) سؤال این است که مشکلات شنوایی نوجوان و جوانان امروز استفاده نادرست از هدفون است، یعنی آنچه در گزینه (۲) آمده است.

۱۴- گزینه «۴» به وضوح عبارت گزینه (۴) از متن استنباط می‌شود.

۱۵- گزینه «۳» با توجه به اینکه در قسمت پایانی متن، بحث ریاضیاتی و مفهوم حد انجام شده است، بهترین عبارت برای قرارگیری در ادامه متن، عبارت داده شده در گزینه (۳) است.

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

۱۶- گزینه «۴» کلید B، قفل Y را باز می‌کند. می‌دانیم که کلید B دو قفل را باز می‌کند و قفل X را باز نمی‌کند. پس کلید B یکی از دو قفل Z یا T را باز می‌کند.

حال با توجه به اینکه کلید C، سه قفل را باز می‌کند و در صورت سؤال گفته شده که قفل Y را فقط یک کلید باز می‌کند، پس کلید C سه قفل X، T و Z را باز می‌کند. همچنین در شروط مسئله داریم که قفل T را فقط یک کلید باز می‌کند. پس کلید B نمی‌تواند قفل T را باز کند. پس کلید B قفل را باز می‌کند. تا الان قفل Z را دو کلید B و C باز کرده‌اند و طبق شروط سؤال می‌دانیم که قفلی را که کلید B باز کند، کلید A نمی‌تواند باز کند. پس فقط و C قفل Z را باز می‌کنند.

۱۷- گزینه «۱» قفل T تنها توسط یک کلید باز می‌شود و طبق گزاره‌ی این سؤال، آن کلید C است. همچنین طبق شروط کلید B قفل X را باز نمی‌کند و باید دو قفل را باز کند. پس کلید B، دو قفل Z و Y را باز می‌کند.

طبق شروط سؤال می‌دانیم که قفلی را که کلید B باز کند، کلید A نمی‌تواند باز کند. پس فقط یک قفل می‌ماند که آن را باز کند و آن X است. همچنین طبق شروط داریم که یک قفل را هم A و هم C باز می‌کنند. پس قفل X توسط C نیز باز می‌شود. در نتیجه تکلیف قفل X نیز کاملاً معلوم می‌شود و مشخص می‌شود که کلیدهای A و C آن را باز می‌کنند.

متن: ۲

نخستین امپرسیونیست‌ها که در زمان خود افراطگرا بودند، قوانین نقاشی آکادمیک را نقض کردند. آنها نخستین تصاویر خود را با رنگ‌های آزادانه نواخته شده (freely brushed colors) می‌کشیدند که نسبت به خطوط و برجستگی (lines and contours) اولویت داشتند. همچنانی پیرو نقاشانی چون یوجین دلاکرویکس و ترنر بودند. آنها همچنانی صحنه‌ها و مناظری واقع‌بینانه از زندگی مدرن رسم می‌کردند و اغلب در فضای باز نقاشی می‌کردند. قبل از آن، پورتره‌ها و منظره‌ها عموماً در داخل استادیوها نقاشی می‌شدند. اما امپرسیونیست‌ها معتقد بودند می‌توانند اثر زودگذر و موقتی نور خورشید را با نقاشی در فضای آزاد ترسیم کنند. آنها به جای پرداختن به جزئیات، اثرات کلی را نقاشی می‌کردند و از ضربات «شکسته» و کوتاه قلم مو آغشته به رنگ‌های خالص و نامخلوط – نه مخلوط ملایم یا سایه‌دار که مرسوم بود – برای دستیابی به ارتعاش شدید رنگ استفاده می‌کردند.

سبک امپرسیونیست در همان زمان که یک سری از نقاشان از قبیل نقاشان ایتالیایی معروف به جنبش ماکیایولی نقاشی در فضای باز (plein-air) را تجربه می‌کردند، در فرانسه پدید آمد. با این حال امپرسیونیست‌ها فنونی را ساختند که مختص سبک خودشان بود. این سبک که بنا به ادعای طرفدارانش شامل سبکی متفاوت از دیدن است، هنری از حرکت و فوریت، ترکیبات و ژست‌های رک و نمایش نور با استفاده از رنگ روش و متنوع است.

مردم که در ابتداء مخالف این سبک بودند، به تدریج به این باور رسیدند که امپرسیونیست‌ها دید اصلی و تمددیافته‌ای را ترسیم می‌کنند حتی اگر منتقدین هنر مخالف این سبک جدید باشند. سبک امپرسیونیسم با شورآفرینی در نگریستن به خود موضوع به جای ترسیم جزئیات موضوع و با ایجاد تکنیک‌های زیاد، پیشگام یک سری سبک نقاشی دیگر از قبیل نئوامپرسیونیسم، پست امپرسیونیسم، فوویسم و کوبیسم است.

۵۶- گزینه «۲» متن در مورد ویژگی‌های نقاشی‌های سبک امپرسیونیسم بحث می‌کند.

۵۷- گزینه «۴» طبق پاراگراف اول متن، امپرسیونیست‌ها قوانین نقاشی آکادمیک را نقض کردند (علت صحیح بودن گزینه ۳)، پیرو نقاشانی چون یوجین دلاکرویکس و ترنر بودند (علت درست بودن گزینه ۲) و نهایتاً سعی نمودند زندگی و حیات را به صورت واقع‌بینانه نقاشی کنند (علت صحیح بودن گزینه ۱). در نتیجه فقط گزینه (۴) جواب این سؤال است که طبق پاراگراف اول، در سبک امپرسیونیسم lines and contours مهمتر از brushed colors می‌باشد.

۵۸- گزینه «۱» در پاراگراف دوم، تنها چیزی که در مورد Macchiaioli گفته شده این است که یک سری هنرمند ایتالیایی بودند که سبک نقاشی plein air (یا سبک نقاشی در هوای آزاد) را مورد بررسی قرار دادند. در نتیجه گزینه (۱) صحیح است. همچنانی در این پاراگراف گفته شده که ظهور امپرسیونیسم با علاقه این گروه به این سبک همزمان بود.

۵۹- گزینه «۳» طبق پاراگراف سوم، مردم در ابتداء با سبک امپرسیونیسم مخالف بودند. دقت داشته باشید که برای پاسخگویی به این سؤال باید معنی واژه hostile را بدانید. این واژه به معنی ضد، مخالف است.

۶۰- گزینه «۴» طبق پاراگراف دوم، آنچه که بین سبک امپرسیونیسم و ماکیایولی تمایز ایجاد می‌کرد این است که با اینکه یک سری شباهت‌ها داشتند، سبک امپرسیونیسم فنونی داشت که فقط مختص سبک خود بودند.

دروس تخصصی

۱۳۹۶

سؤالات مدیریت حاصلخیزی و زیست فناوری خاک

مجموعه دروس تخصصی (شیمی و حاصلخیزی خاک – فیزیک و حفاظت خاک – ردهبندی و ارزیابی خاک – شیمی و حاصلخیزی خاک پیشرفته –

روابط زیستی خاک و گیاه)

شیمی و حاصلخیزی خاک:

کهـ۱- غلظت یون‌های کلسیم، منیزیم و سدیم در عصاره اشبع یک خاک به ترتیب 16° , 12° و 115 میلی‌گرم بر لیتر است. SAR این محلول

$$\frac{1}{\text{چند}} \left(\frac{\text{mmol}}{\text{L}} \right) \text{ است؟} \quad (\text{Na} = 23, \text{Mg} = 24, \text{Ca} = 40)$$

۲/۳۵ (۴)

۱/۸۰ (۳)

۱/۶۶ (۲)

۱/۴۲ (۱)

کهـ۲- اگر غلظت سدیم و پتانسیم در یک محلول در تعادل با رس برابر باشد، چند درصد از مکان‌های تبادلی این رس را سدیم اشغال کرده است؟ ($K_{\frac{\text{Na}}{\text{K}}} = ۰/۲$)

۲۰/۸ (۴)

۲۰ (۳)

۱۶/۷ (۲)

۱۰ (۱)

کهـ۳- اگر در یک لیتر هوای خاکی که دارای تهويه مطلوب می‌باشد، ۱۰ میلی‌لیتر گاز CO_2 وجود داشته باشد، غلظت CO_2 محلول در آب تقریباً

چند $\frac{\text{mol}}{\text{l}}$ است؟ (ضریب هنری برای گاز CO_2 در دمای 25°C $۲۵/۰۶ \text{ mol m}^{-۳} \text{ atm}^{-۱}$ بوده و فرض می‌گردد بین فاز مایع و گاز تعادل برقرار بوده و دمای محلول 25°C باشد.)

۶/۱ $\times 10^{-۳}$ (۴)

۴/۷۹ $\times 10^{-۳}$ (۳)

۳/۴ $\times 10^{-۴}$ (۲)

۲/۱۷۶ $\times 10^{-۳}$ (۱)

کهـ۴- قدرت یونی محلول سولفات سدیم ۱۵° مولار است. غلظت یون سولفات در این محلول چند میلی‌مول باز بر لیتر است؟

۱۵۰ (۴)

۱۰۰ (۳)

۵۰ (۲)

۳۰ (۱)

کهـ۵- کدام مورد درست است؟

۱) در کانی‌ها فارغ از عدد کوئوردینیشن (هم‌آرایی) یک یون، با افزایش ظرفیت آن، شعاع یون کاهش می‌یابد.

۲) در کانی‌ها شعاع کریستالی کاتیون با افزایش عدد کوئوردینیشن (هم‌آرایی) یون در ظرفیت ثابت کاهش می‌یابد.

۳) در کانی‌ها شعاع کریستالی کاتیون با افزایش عدد کوئوردینیشن (هم‌آرایی) یون در ظرفیت ثابت افزایش می‌یابد.

۴) در کانی‌ها شعاع کریستالی کاتیون با افزایش عدد کوئوردینیشن (هم‌آرایی) یون در ظرفیت ثابت تغییری نمی‌کند.

کهـ۶- ضریب فعالیت یون در یک محلول به ترتیب با قدرت یونی محلول و بار یون چه رابطه‌ای دارد؟

۱) مستقیم - مستقیم

۲) معکوس - معکوس

۱) مستقیم - مستقیم

۲) معکوس - معکوس

کهـ۷- براساس مدل لایه دوگانه پخشیده (DDL)، ضخامت این لایه با کدام عامل رابطه مستقیم دارد؟

۱) ثابت دی‌الکتریک محلول خاک

۲) غلظت الکتروولیتها در محلول خاک

۳) ظرفیت کاتیون تبادلی

۴) شعاع هیدراته کاتیون

کهـ۸- کدام کاتیون در مرکز واحد هشت‌وجهی کانی قرار می‌گیرد؟

۴) کلسیم

۳) سدیم

۲) پتانسیم

۱) لیتیم

کهـ۹- کدام مورد، نام عمومی کانی روبه‌رو است؟

۴) ورمیکولایت

۳) اسمکتایت

۲) هالوسایت

۱) ایلایت

کهـ۱۰- در کانی رس زیر اگر ۲۰ درصد جانشینی هم‌شکل $\text{Fe}^{۳+}$ به جای $\text{Mg}^{۲+}$ انجام شده باشد، x چقدر است؟

۰/۶ (۴)

۰/۴ (۳)

۰/۳ (۲)

۰/۲ (۱)

سوالات مدیریت حاصلخیزی و زیست فناوری خاک

مجموعه دروس تخصصی (شیمی و حاصلخیزی خاک - فیزیک و حفاظت خاک - ردهبندی و ارزیابی خاک - شیمی و حاصلخیزی خاک پیشرفته - روابط زیستی خاک و گیاه)
شیمی و حاصلخیزی خاک:

۱- گزینه «۲» ابتدا غلظت هر کدام از عناصر را بر حسب میلیمول محاسبه می کنیم:

$$\text{mmolCa}^{++} = ۱۶۰ \text{ mgCa}^{++} \times \frac{۱\text{ mmol}}{۴\text{ mg}} = ۴\text{ mmolCa}^{++}$$

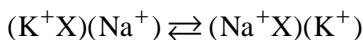
$$\text{mmolMg}^{++} = ۱۲۰ \text{ mgMg}^{++} \times \frac{۱\text{ mmol}}{۲۴\text{ mg}} = ۵\text{ mmolMg}^{++}$$

$$\text{mmolNa}^{+} = ۱۱۵ \text{ mgNa}^{+} \times \frac{۱\text{ mmol}}{۲۳\text{ mg}} = ۵\text{ mmolNa}^{+}$$

با جایگذاری غلظت عناصر در فرمول زیر میزان SAR را بر حسب $(\text{mmol.L})^{\frac{۱}{۲}}$ محاسبه می کنیم:

$$\text{SAR} = \frac{\text{Na}^{+}}{\sqrt{\text{Ca}^{++} + \text{Mg}^{++}}} = \frac{۵}{\sqrt{۵ + ۴}} = ۱.۶۶(\text{mmol.L})^{\frac{۱}{۲}}$$

۲- گزینه «۳» معمول ترین فرم رابطه تبادل کاتیونی یک معادله اثر جرم به صورت زیر است:

$$K = \frac{(Na^+X)(K^+)}{(K^+X)(Na^+)}$$

$$K = \frac{(Na^+X)}{(K^+X)} \rightarrow \circ / \sqrt{2} = \frac{(Na^+X)}{(K^+X)} \rightarrow (Na^+X) = \% ۲۰$$

از آنجایی که غلظت کاتیونها در محلول خاک با هم برابر است، بنابراین خواهیم داشت:

این معادله دارای ثابت تعادل به صورت مقابل است:

۳- گزینه «۲» برای به دست آوردن غلظت گاز حل شده در محلول خاک از رابطه زیر استفاده می کنیم. که در K_H ثابت هنری و P_{CO_2} فشار جزئی گاز دی اکسید کربن و $[CO_2]$ غلظت گاز دی اکسید کربن است.

$$[CO_2] = K_H \times P_{CO_2} \rightarrow [CO_2] = (۳۴ / ۰۶ \frac{\text{mol}}{\text{m}^۳ \text{ atm}} \times \frac{۱\text{ m}^۳}{۱۰۰\text{ lit}}) \times (\circ / \circ \text{ atm}) = ۳ / ۴۱ \times ۱۰^{-۴} \frac{\text{mol}}{\text{lit}}$$

۴- گزینه «۳» با توجه به فرمول شیمیایی سولفات سدیم (Na_2SO_4) از روی رابطه زیر میزان غلظت یون‌های سدیم و سولفات بر حسب میلیمول بر لیتر محاسبه می‌گردد. در این رابطه I قدرت یونی، C_i غلظت هر کدام از یون‌ها و Z_i بار یون است.

$$I(\frac{\text{mol}}{\text{lit}}) = \frac{۱}{۲} \sum C_i \cdot Z_i^2$$

$$\circ / ۱۵(\frac{\text{mol}}{\text{lit}}) = \frac{۱}{۲} \sum SO_4^{2-} \cdot (۲)^2 + ۲Na^+ \cdot (۱)^2$$

$$C_{SO_4^{2-}} = C_{Na^+} = X$$

$$\circ / ۱۵(\frac{\text{mol}}{\text{lit}}) = \frac{۱}{۲} \sum ۴X + ۲X \rightarrow X = \circ / ۰۵(\frac{\text{mol}}{\text{lit}})$$

$$C_{SO_4^{2-}} = C_{Na^+} = \circ / ۰۵(\frac{\text{mol}}{\text{lit}}) = ۵ \circ (\frac{\text{mmol}}{\text{lit}})$$

سپس با ضرب غلظت بر حسب میلیمول بر لیتر در ظرفیت یون سولفات (۲)، غلظت را بر حسب میلیمول بار بر لیتر به دست می آید.

$$C_{SO_4^{2-}} = ۵ \circ (\frac{\text{mmol}}{\text{lit}}) \times ۲ = ۱۰ \circ (\frac{\text{mmol}}{\text{lit}}) = ۱۰ \circ (\frac{\text{meq}}{\text{lit}})$$

دروس تخصصی

۱۳۹۷

سؤالات مدیریت حاصلخیزی و زیست فناوری خاک

مجموعه دروس تخصصی (شیمی و حاصلخیزی خاک – فیزیک و حفاظت خاک – رده‌بندی و ارزیابی خاک – شیمی و حاصلخیزی پیشرفته – روابط زیستی خاک و گیاه)

کچه ۱- معادله گاپون بیان کننده ارتباط بین کدام موارد است؟

ESR و ESP (۴)

SAR و ESR (۳)

SAR و ESR (۲)

EC و SAR (۱)

کچه ۲- در کدام خاک، pH سوپسانسیون خاک در محلول ۵/۰ مولار CaCl_2 در نسبت ۱:۲ بزرگتر از ۱:۱ است؟

(۴) خاک غیرآهکی

(۳) خاک آهکی

(۲) خاک شور

(۱) خاک شور

کچه ۳- در کلیه مقادیر pH، خاک‌های حاوی کدام کانی، دفع آئیونی بیشتری را نشان می‌دهند؟

(۴) مونت موریلینایت

(۳) کائولینایت

(۲) ورمی کولايت

(۱) ساپونایت

کچه ۴- کدام مورد، درست است؟

(۱) تمایل به هیدرولیز Fe^{3+} بیشتر از Al^{3+} است زیرا الکترونگاتیوی بیشتری دارد.

(۲) تمایل به هیدرولیز Fe^{3+} بیشتر از Al^{3+} است زیرا شاعع کریستالوگرافی کوچک‌تری دارد.

(۳) تمایل به هیدرولیز Al^{3+} بیشتر از Fe^{3+} است زیرا شاعع کریستالوگرافی بزرگ‌تری دارد.

(۴) تمایل به هیدرولیز Al^{3+} بیشتر از Fe^{3+} است زیرا الکترونگاتیوی کمتری دارد.

کچه ۵- پایدارترین شکل اکسیدهای آهن و آلومینیوم به ترتیب کدام است؟

AlOOH و Fe(OH)_3 (۲)

Al_2O_3 و FeOOH (۱)

Al(OH)_3 و FeOOH (۴)

Al(OH)_3 و Fe_2O_3 (۳)

کچه ۶- اگر فرمول شیمیایی نیم‌سلول یک کانی سیلیکاتی لایه‌ای به صورت زیر باشد، خالص بار لایه‌ای این کانی چقدر است؟

(۴) -۰/۳۲

(۳) -۰/۴۸

(۲) -۰/۶۴

(۱) -۰/۸۰

کچه ۷- CEC دو خاک A و B (که به روش باور در ۲/۸ pH = ۸/۲ اندازه‌گیری شده‌اند) برابر با ۲۰ سانتی‌میلی‌متر بار بر کیلوگرم است. خاک A دارای ۳/۰ pH = ۷/۹ و خاک B دارای pH = ۷/۹ است، کدام مورد درباره مقایسه CEC این دو خاک صدق می‌کند؟

(۱) CEC واقعی (در حالت طبیعی) خاک A بزرگ‌تر از B است.

(۲) CEC واقعی (در حالت طبیعی) خاک A برابر با خاک B است.

(۳) CEC واقعی (در حالت طبیعی) خاک A کوچک‌تر از خاک B است.

(۴) اطلاعات موجود برای پاسخ کافی نبوده و به سهم بار دائمی و متغیر در هر یک از خاک‌ها بستگی دارد.

کچه ۸- کدام اکسی‌آنیون، تمایل بیشتری به جذب سطحی اختصاصی توسط اجزای خاک دارد؟

MoO_4^{2-} (۴)

SiO_4^{4-} (۳)

SeO_3^{2-} (۲)

AsO_4^{3-} (۱)

کچه ۹- با فرض یکسان بودن بار لایه‌ای، کدام کانی توانایی کمتری برای ثبتیت پتابسیم دارد؟

(۴) نانترونیت

(۳) ساپونیت

(۲) هکتوریت

(۱) بیدلیت

کچه ۱۰- با افزایش جذب اختصاصی یون فسفات (PO_4^{3-}) به ترتیب بار سطحی و ZPC چگونه تغییر می‌کند؟

(۴) کاهش - افزایش

(۳) افزایش - کاهش

(۲) کاهش - کاهش

(۱) افزایش - افزایش

کچه ۱۱- به کدام دلیل پخشیدگی و تبادل یونی در ریشه فرایندهای غیرفعال هستند؟

(۱) جذب غیر انتخابی است و نیاز به انرژی متابولیکی ندارد.

(۲) فرایندها انتخابی هستند و نیاز به انرژی حاصل از متابولیسم دارند.

(۳) فرایند جذب صرفاً در خلاف شبیه غلظت و در جهت شبکه الکتریکی است.

(۴) جذب در جهت شبکه غلظت و شبکه الکتریکی و برای یون‌ها به صورت انتخابی است.

پاسخنامه مدیریت حاصلخیزی و زیست فناوری خاک

مجموعه دروس تخصصی (شیمی و حاصلخیزی خاک - فیزیک و حفاظت خاک - ردهبندی و ارزیابی خاک - شیمی و حاصلخیزی پیشرفته - روابط زیستی خاک و گیاه)

۱- گزینه «۳» رابطه بین نسبت جذب سدیم (SAR) و نسبت سدیم قابل تبادل (ESR) به صورت زیر است که بهوسیله ضریب گاپون (K_G) این دو پارامتر به همدیگر قابل تبدیل هستند.

$$\left. \begin{array}{l} ESR = \frac{Na^+}{CEC - Na^+} \\ SAR = \frac{Na}{\sqrt{\frac{Ca + Mg}{2}}} \end{array} \right\} ESR = K_G \times SAR$$

۲- گزینه «۱» در خاکهای شور با افزایش نسبت خاک به آب (مثلاً از نسبت ۱:۱ به نسبت ۲:۱)، یون‌های H^+ آزادشده در حجم زیادی از آب توزیع می‌شوند (اثر رقت)؛ بنابراین مقدار pH قرائت شده بیشتر خواهد بود.

۳- گزینه «۳» نوع کلولید یا به عبارت دیگر مقدار بار منفی در سطح ذرات خاک اثر واضحی بر دفع آنیونی دارد. هرچه بار منفی ذرات خاک بیشتر باشد، دفع آنیون نیز بیشتر است. بدین ترتیب خاکهای حاوی مونتموریلونیت دفع آنیونی بیشتری نسبت به خاکهای حاوی کافولینیت نشان می‌دهند. همچنین ورمیکولایت میزان بار منفی بیشتری نسبت به اسماکاتیت‌ها (مونتموریلونیت و ساپونایت) دارد (۰/۹ تا ۰/۶ در مقابل ۰/۶ تا ۰/۵)؛ بنابراین میزان دفع آنیونی آن نیز بیشتر است.

۴- گزینه «۱» هیدرولیز: واکنش یک کاتیون یا آنیون با مولکول آب که سبب تغییر pH می‌شود. هیدرولیز بستگی به پتانسیل یونی ($\frac{Z^+}{r}$) دارد، هرچه یک یون کوچک‌تر باشد و ظرفیت بیشتری داشته باشد، پتانسیل یونی آن بیشتر و میدان قوی‌تری دور یون ایجاد می‌شود که باعث دفع پروتون متصل به آب می‌شود. یون‌های فلزی از لحاظ توان هیدرولیز کردن با هم متفاوت هستند، چون پتانسیل یونی آن‌ها با هم متفاوت است. از آنجایی که پتانسیل یونی آهن بیشتر از آلومینیوم می‌باشد؛ پس قدرت هیدرولیز و همچنین الکترونگاتیوی آن بیشتر از آلومینیوم خواهد بود.

۵- گزینه «۴» اکسید آلومینیوم گیبسایت_۳ (Al(OH)₃) در خاکها نسبت به سایر اکسیدهای آلومینیوم فراوان بوده و پایدارترین فرم اکسید آلومینیوم می‌باشد. اکسید آهن گوتیت (FeOOH) فراوان‌ترین و پایدارترین فرم اکسید آهن در خاک است. این اکسید معمولاً به رنگ قهوه‌ای متمایل به زرد یا قهوه‌ای دیده می‌شود. اکسید هماتیت (Fe₂O₃) فقط در خاکهای اکسی‌سول یافت می‌شود.

۶- گزینه «۲» در ورقه اکتا‌هدرال این کانی Al^{3+} جایگزین Si^{4+} شده و به میزان ۱/۲۸ ایجاد بار منفی کرده است. اما در ورقه تری‌هدرال Al^{3+} و Fe^{3+} جایگزین Mg^{2+} شده و ایجاد بار لایه‌ای مثبت به میزان ۰/۶۴ نموده که در مجموع خالص بار لایه‌ای این کانی ۰/۶۴ است.

۷- گزینه «۴» منشأ بارهای الکتریکی منفی در خاک که عامل ایجاد ظرفیت تبادل کاتیونی است دو عامل زیر می‌باشد:

- جانشینی همشکل: این جانشینی در زمان تشکیل کانی صورت می‌گیرد و موجب بوجود آمدن بار منفی در کانی می‌شود و مستقل از pH می‌باشد. بدیهی است که هرچه درصد رس‌هایی که می‌توانند تولید بار الکتریکی دائم کنند در خاک افزایش یابد، ظرفیت تبادل کاتیونی خاک (CEC) افزایش می‌یابد.
- بار وابسته به pH: به علت پروتونیزاسیون و دی‌پروتونیزاسیون گروههای عاملی سطح فاز جامد خاک وجود دارد. این نوع بار الکتریکی هم در سیلیکات‌های لایه‌ای و هم در مواد آلی و هم در انواع اکسیدها و هیدروکسیدهایی که در خاک وجود دارد، منشأ بار الکتریکی دارد. پس این نوع بار وابسته به pH بوده و با افزایش pH تفكیک پروتون از گروههای عاملی افزایش یافته و بار منفی سطح افزایش یافته در نتیجه می‌توان گفت ظرفیت تبادل کاتیونی خاک نیز افزایش می‌یابد.

بنابراین بسته به اینکه سهم هر خاک از بار وابسته به pH چقدر باشد، ظرفیت تبادل کاتیونی متفاوتی خواهد داشت.

دروس تخصصی

۱۳۹۸

سؤالات مدیریت حاصلخیزی و زیست فناوری خاک

مجموعه دروس تخصصی (شیمی و حاصلخیزی خاک - فیزیک و حفاظت خاک - ردبهندی و ارزیابی خاک - شیمی و حاصلخیزی خاک پیشرفته - روابط زیستی خاک و گیاه)

کچه ۱- قدرت الکترواستاتیکی پیوند O-Al در هم آرایی چهاروجهی کدام است؟

- ۱) ۱/۳۳ (۴)   ۲) ۱/۳ (۳)   ۳) ۰/۷۵ (۲)   ۴) ۰/۵ (۱)

کچه ۲- در همدهاها جذب با ..... نسبت خاک به محلول، مقدار جذب .....

- ۱) کاهش - افزایش می‌باید.
- ۲) کاهش - کاهش می‌باشد.
- ۳) افزایش - ثابت می‌ماند.
- ۴) افزایش - بسته به شرایط تغییر می‌کند.

کچه ۳- در چه غلظتی (بر حسب مولار) از محلول $MgCl_2$ ، قدرت یونی ۳٪ مولار است؟

- ۱) ۰/۱ (۴)   ۲) ۰/۱۵ (۳)   ۳) ۰/۳ (۲)   ۴) ۰/۱ (۱)

کچه ۴- از کدام نسبت برای مشخص کردن درجه آروماتیک بودن (Aromaticity) مواد هومیک استفاده می‌شود؟

- ۱) $\frac{C}{N}$ (۴)   ۲) $\frac{H}{C}$ (۳)   ۳) $\frac{H}{O}$ (۲)   ۴) $\frac{O}{C}$ (۱)

کچه ۵- ظرفیت تبادل کاتیونی در کدام خاک به طور نسبی کوچک‌تر از مقدار واقعی اندازه‌گیری می‌شود؟

- ۱) آهکی (۴)   ۲) زئولیتی (۳)   ۳) گچی (۲)   ۴) سدیمی (۱)

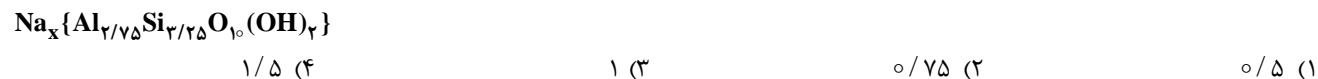
کچه ۶- کدام مورد می‌تواند واحد فرمولی یک کانی اسمکتیت تری اکتا هیدرال باشد؟

کچه ۷- اگر سطوح تبادلی خاکی توسط کاتیون‌های کلسیم، منیزیم، سدیم و پتاسیم با مول‌های برابر اشغال شده باشد، درصد سدیم تبادلی چقدر است؟

- ۱) ۱۶/۶ (۴)   ۲) ۲۰ (۳)   ۳) ۲۵ (۲)   ۴) ۳۳ (۱)

کچه ۸- میزان بار لایه‌ای کانی رس زیر بر حسب مول بار بر واحد سلوالی چقدر است؟

کچه ۹- در مکان‌های تبادلی یک خاک ۲۰ میلی‌مول سدیم بر کیلوگرم خاک و ۱۰۰ میلی‌مول کلسیم بر کیلوگرم خاک وجود دارد. اگر $SAR = 10$ باشد، K'_G چقدر است؟

- ۱) ۰/۰۱ (۴)   ۲) ۰/۰۲ (۳)   ۳) ۰/۰۱۵ (۲)   ۴) ۰/۰۱ (۱)

کچه ۱۰- اگر CEC یک خاک 20 cmol/kg و درصد اشباع کلسیم این خاک ۸۰ باشد، چند میلی‌اکوالان Ca تبادلی در یک نمونه ۲۵٪ گرمی از این خاک وجود دارد؟

- ۱) ۱۶ (۴)   ۲) ۲۰ (۳)   ۳) ۴۰ (۲)   ۴) ۸۰ (۱)

کچه ۱۱- با توجه به ادعا و دلیل ذکر شده، کدام مورد درست است؟

ادعا: کمبود گوگرد سبب بروز کلروز در گیاهان می‌شود.

دلیل: گوگرد ماده متشکله یا ساختاری کلروفیل، پروتئین‌ها و اسیدهای نوکلئیک است.

۱) ادعای اعلام شده درست اما دلیل ذکر شده نادرست است.

۲) ادعای ذکر شده و دلیل آن هر دو درست است.

۳) ادعای ذکر شده و دلیل آن هر دو نادرست است.

۴) بخشی از ادعا و دلیل ذکر شده درست است.

کچه ۱۲- کدام ترکیب فسفاتی، حلالیت بیشتری دارد و می‌تواند به عنوان کود فسفاتی استفاده شود؟

- ۱) $Ca_5(PO_4)_3OH$ (۴)   ۲) $Ca(H_2PO_4)_2$ (۳)   ۳) $Ca_3(PO_4)_2$ (۲)   ۴) $AlPO_4$ (۱)

سوالات مدیریت حاصلخیزی و زیست فناوری خاک

مجموعه دروس تخصصی (شیمی و حاصلخیزی خاک - فیزیک و حفاظت خاک - ردبهندی و ارزیابی خاک - شیمی و حاصلخیزی خاک پیشرفته - روابط زیستی خاک و گیاه)

- ۱- گزینه «۲» قدرت پیوند الکترواستاتیکی از رابطه مقابله حاصل می‌شود:

که در آن $S = \frac{Z}{CN}$: بار الکتریکی کاتیون و CN: عدد هم‌آرایی کاتیون هست. هرچه عدد هم‌آرایی کمتر باشد، قدرت پیوند الکترواستاتیکی بیشتر و هرچه بار الکتریکی کاتیون بیشتر باشد، قدرت پیوند الکترواستاتیکی بیشتر است؛ بنابراین با توجه به بار کاتیون ۳ ظرفیتی و عدد هم‌آرایی چهاروجهی پیوند Al-O، قدرت پیوند الکترواستاتیکی برابر است با:

$$S = \frac{3}{4} = 0 / 75$$

- ۲- گزینه «۲» هم‌دمای جذب، جذب محلول‌ها را به‌وسیله ذرات جامد در درجه حرارت ثابت و به صورت کمی توصیف می‌کنند. یک هم‌دمای جذب مقدار ماده جذب‌شونده را که به‌وسیله جذب کننده جذب می‌شود، به عنوان تابعی از غلظت تعادلی ماده جذب‌شونده نشان می‌دهد. با کاهش نسبت خاک به محلول و غلظت ماده جذب سطحی‌شونده، مقدار جذب سطحی کننده افزایش می‌یابد.

- ۳- گزینه «۱» قدرت یونی از رابطه مقابله محاسبه می‌شود:

که در آن $I = C_i Z_i$: غلظت یون و Z_i : بار یون است.

$$0 / 3 = \frac{1}{2} (C_{Ca} \times (Z_{Ca})^3 + 2C_{Cl} \times (Z_{Cl})^3) \Rightarrow 0 / 3 = \frac{1}{2} (X \times (2)^3 + 2X \times (1)^3) \rightarrow X = 0 / 1 M$$

- ۴- گزینه «۳» مولکول‌های اسید هیومیک ساختار پلیمری پیچیده‌ای دارند که ساختمان کربوستالی آن نیز به خوبی روشن نشده است. اطلاعات به دست‌آمده نشان می‌دهد که مولکول اسید هیومیک شامل حلقه‌های آروماتیک، زنجیره‌های آلیفاتیک و نیتروژن موجود در ترکیبات حلقوی است.

نسبت‌های اتمی $\frac{C}{H}$ ، $\frac{O}{C}$ و $\frac{N}{C}$ غالباً برای شناسایی مواد هیومیکی از منابع مختلف و برای پایش تغییرات ساختاری مواد هیومیکی در محیط‌های مختلف

مورد استفاده قرار می‌گیرند. نسبت $\frac{O}{C}$ ، یک شاخص برای محتوای کربوهیدرات و کربوکسیلیک اسید مواد هیومیکی است. کاهش نسبت $\frac{O}{C}$ بیانگر کاهش

درجه اکسیداسیون مواد هیومیکی است. نسبت $\frac{C}{N}$ به عنوان شاخص منابع مواد هیومیکی در سیستم‌های طبیعی مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ زیرا اسید فولویک کربن کمتر و اکسیژن بیشتری نسبت به اسید هیومیک دارد. براساس نظریه تئوری تراکم در فرایند هوموسی‌شدن، مواد هیومیکی به تدریج گروه‌های عاملی O را از دست می‌دهند و میزان آروماتیکی افزایش می‌یابد. افزودن بقاپایی آلی احتمالاً تغییرات مسیر هوموسی‌شدن را با افزایش واکنش‌های اکسیداسیون، افزایش می‌دهد. مقدار نسبت $\frac{H}{C}$ می‌تواند برای درجه آروماتیکی‌بودن هیومیک اسید مورد استفاده قرار گیرد. نسبت آن برای اسید هیومیک

طبیعی در محدوده ۱/۳۳ تا ۱/۶۳ قرار دارد. و برای ترکیبات آروماتیک، نسبت $\frac{H}{C}$ پایین‌تر است.

- ۵- گزینه «۳» هنگام اندازه‌گیری ظرفیت تبادل کاتیونی، خاک‌هایی که دارای گچ هستند، گچ در استات سدیم حل می‌شود و کلسیم دو ظرفیتی می‌تواند بر مکان‌های تبادلی بنشیند که در این صورت، ظرفیت تبادل کاتیونی کمتر از مقدار واقعی اندازه‌گیری می‌شود. اگر چندین بار با محلول الکلی شست و شو بدھیم، تمام کلسیم از مکان‌های تبادلی خارج می‌شود ولی همزمان کلوئیدهای نیز هدر می‌روند که در این حالت، ظرفیت تبادل کاتیونی کمتر از مقدار واقعی به دست می‌آید.

- ۶- گزینه «۴» ورقه اکتاهدرال شامل دو نوع دی‌اکتاهدرال و تری‌اکتاهدرال است. ورقه دی‌اکتاهدرال کاتیون غالب AL^{3+} با فرمول $AL_3(OH)_6$ است و ورقه تری‌اکتاهدرال کاتیون غالب Mg^{2+} با فرمول $Mg_3(OH)_6$ است. کانی $Mg_{2/3}Fe^{3+}_{1/3}Si_{3/5}Al_{0/5}O_{10}$ ، کانی اسمکتایت است که در ورقه تری‌اکتاهدرال آن جایگزینی هم‌شکل صورت گرفته است. میزان بار الکتریکی ایجاد شده در اثر این جایگزینی، $5/5$ واحد بار منفی است که در محدوده بار الکتریکی اسمکتایت‌ها برای هر واحد فرمولی $(2/0$ تا $6/0)$ قرار می‌گیرد.

دروس تخصصی

١٣٩٩

سوالات مدیریت حاصلخیزی و زیست فناوری خاک

مجموعه دروس تخصصی (شیمی و حاصلخیزی خاک - فیزیک و حفاظت خاک - ردهبندی و ارزیابی خاک - شیمی و حاصلخیزی خاک پیشرفته - روابط زیستی خاک و گیاه)

که ۱- مقدار کربنات کلسیم لازم برای رساندن pH خاکی از ۵/۵ به ۶/۵ با $\frac{\text{cmol}}{\text{kg}}$ CEC در یک هکتار خاک تا عمق ۱۵cm چند کیلوگرم است؟

$$\text{pH} = 5/5, \quad \text{BS} = \% 50, \quad \text{pH} = 6/5, \quad \text{BS} = \% 75$$

۵۰۰۰ (۴)   ۲۵۰۰ (۳)   ۵۰۰ (۲)   ۲۵۰ (۱)

که ۲- اگر ۰/۰ مول از یک نمونه نمک آبدار را حرارت دهیم و در نهایت ۸/۱ گرم از جرم آن کاسته شود، تعداد مولکول‌های آب تبلور این نمک، کدام است؟

$$K^+ (4) \quad Na^+ (3) \quad Mg^{2+} (2) \quad Ca^{2+} (1)$$

که ۴- غلظت کاتیون‌های کلسیم، منیزیم، سدیم و پتاسیم در عصاره اشباع خاکی به ترتیب $\frac{\text{mmol}}{1}$, $\frac{\text{mmol}}{1}$, $\frac{\text{mg}}{1}$ و $\frac{\text{mmol}}{1}$ می‌باشد، SAR این عصاره چقدر است؟

$$20 (4) \quad 16 (3) \quad 17/6 (2) \quad 11/6 (1)$$

که ۵- pH خاک‌های آهکی - گچی در مزرعه .....

(۱) با pH خاک‌های آهکی برابر است.

(۳) بستگی به درصد گچ و آهک دارد.

(۲) بیشتر از pH خاک‌های آهکی است.

(۴) کمتر از pH خاک‌های آهکی است.

که ۶- خاکی رسی دارای ۱/۰ درصد نمک محلول است. اگر فرض شود نمک موجود در این خاک تماماً سولفات سدیم (Na_2SO_4) باشد و درصد رطوبت اشباع این خاک برابر با ۵ باشد، قدرت یونی عصاره اشباع این خاک چند مول بر لیتر است؟

$$0/084 (4) \quad 0/07 (3) \quad 0/068 (2) \quad 0/042 (1)$$

که ۷- کدام گزینه، درباره اندازه شعاع (r) درست است؟

$$r_O < r_{O^2} (4) \quad r_O > r_{O^2} (3) \quad r_{Fe^{2+}} > r_{Fe^{3+}} (2) \quad r_{Na^+} > r_{Na} (1)$$

که ۸- اگر غلظت محلول کلرید کلسیم ده برابر افزایش یابد، فعالیت کلسیم چگونه تغییر می‌کند؟

(۱) ده برابر کاهش می‌یابد.

(۳) کمتر از ده برابر افزایش می‌یابد.

(۲) ده برابر افزایش می‌یابد.

(۴) بیشتر از ده برابر افزایش می‌یابد.

که ۹- کدام گروه عاملی مربوط به سطح خارجی (غیرلیهای) کائولینیات است؟

$$AlOH(+0/5) (4) \quad AlOH_2(+0/5) (3) \quad AlOH_2(+1) (2) \quad AlOH(+1) (1)$$

که ۱۰- ثابت هنری برای اکسیژن در آب $C^{20} = 73/20$ برابر $\frac{\text{atmm}^3}{\text{mol}}$ است. غلظت تعادلی اکسیژن در فشار ۱ atm چند میلی‌گرم در لیتر است؟

$$43/84 (4) \quad 11/68 (3) \quad 9/20 (2) \quad 4/61 (1)$$

که ۱۱- ماندابی شدن یک خاک اسیدی در pH و قابلیت جذب Zn، به ترتیب چه تغییری به وجود می‌آورد؟

(۱) افزایش - افزایش

(۲) کاهش - کاهش

(۳) کاهش - افزایش

(۴) کاهش - کاهش

که ۱۲- فاصله میان غلظت کفایت و سمیت کدام عنصر غذایی در گیاهان بیشتر است؟

$$1) \text{بور} \quad 2) \text{مس} \quad 3) \text{مولیبدن} \quad 4) \text{نیکل}$$

که ۱۳- ترتیب درست منابع نیتروژن براساس افزایش قابلیت معدنی شدن، کدام است؟

(۱) اسیدهای آمینه > اسیدهای نوکلئیک > پروتئین‌ها > اوره > قندهای آمینه

(۲) اسیدهای آمینه > پروتئین‌ها > اسیدهای نوکلئیک > اوره > قندهای آمینه

(۳) اسیدهای نوکلئیک > اسیدهای آمینه > پروتئین‌ها > قندهای آمینه > اوره

(۴) اسیدهای نوکلئیک > قندهای آمینه > پروتئین‌ها > اسیدهای آمینه > اوره

پاسخنامه مدیریت حاصلخیزی و زیست فناوری خاک

مجموعه دروس تخصصی (شیمی و حاصلخیزی خاک - فیزیک و حفاظت خاک - رده‌بندی و ارزیابی خاک - شیمی و حاصلخیزی خاک پیشرفته - روابط زیستی خاک و گیاه)

۱- گزینه «۴» محاسبه میزان کربنات کلسیم (آهک) در خاک موردنظر به صورت زیر انجام می‌شود:

$$\text{CEC} = ۲۰ \quad \text{pH} = ۵ / ۵ \quad \text{pH} = ۶ / ۵$$

بنابراین نیاز است به افزایش درصد اشباع بازی (BS) از ۵۰ به ۷۵ درصد یا خنثی‌سازی ۲۵ درصد CEC که توسط کاتیون‌های اسیدی اشباع شده است.

$$\frac{۲۵}{۱۰۰} \times ۲۰ = ۵ \text{ meq H}^+ = ۵ \text{ meq CaCO}_3$$

در واکنش خنثی شدن آهک با اسید، به ازای هریک مول کربنات کلسیم، دو مول H^+ مصرف می‌شود؛ بنابراین مقدار کربنات کلسیم (CaCO_3) خالص موردنیاز برابر است با:

$$5 \text{ meq CaCO}_3 \times \frac{۵ \text{ mg CaCO}_3}{1 \text{ meq CaCO}_3} = ۲۵ \text{ mg CaCO}_3$$

$$25 \text{ mg CaCO}_3 \times \frac{1000 \text{ gr soil}}{100 \text{ gr soil}} \times \frac{1 \text{ gr CaCO}_3}{1000 \text{ mg CaCO}_3} \times \frac{1 \text{ kg CaCO}_3}{1000 \text{ gr CaCO}_3} = 25 \times 10^{-4} \text{ kg}$$

$$25 \times 10^{-4} \times 2 \times 10^{+6} = 5000 \frac{\text{kg CaCO}_3}{\text{ha}} \quad \text{جرم یک هکتار خاک با عمق ۱۵ سانتی‌متر، دو میلیون کیلوگرم درنظر گرفته می‌شود؛ بنابراین داریم:}$$

۲- گزینه «۳» طبق تعریف، تعداد مولکول‌های آب تبلور (X) در یک نمک آبدار، برابر است با نسبت تعداد مول آب (N_w) به تعداد مول نمک خشک (N_s).

$$X = \frac{N_w}{N_s}$$

$$N_w = \frac{1/\lambda g}{1/\lambda \frac{g}{\text{mol}}} = ۰ / ۱ \text{ mol} \quad \text{طبق تعریف، تعداد مول آب برابر است با نسبت جرم آب (۱/۸ گرم) به جرم مولی آب (۱۸ گرم بر مول).}$$

$$X = \frac{N_w}{N_s} = \frac{۰ / ۱ \text{ mol}}{۰ / ۰۲ \text{ mol}} = ۵ \quad \text{بنابراین تعداد مولکول‌های آب تبلور این نمک برابر است با:}$$

۳- گزینه «۱» دفع آئیونی یا جذب منفی آئیون‌ها عبارت است از: کمبود این یون‌ها در لایه دوگانه. کمبود آئیون‌ها در لایه دوگانه به علت دفع آئیون‌ها توسط بارهای منفی ذرات باردار به وجود می‌آید؛ برای مثال اگر نمک KCl به مونت موریلوفنایت خشک اضافه شود، غلظت Cl^- در محلول در حال تعادل با سطح کلوئید بیشتر از غلظت Cl^- در محلول اولیه خواهد بود.

عوامل مؤثر بر دفع آئیونی عبارت‌اند از: ۱) غلظت و بار آئیون‌ها، ۲) نوع کاتیون تبادلی، ۳) pH محلول، ۴) وجود آئیون‌های دیگر، ۵) طبیعت بارها در سطح کلوئید (نوع کلوئید).

یکی از عوامل مؤثر بر دفع آئیونی، نوع کاتیون تبادلی می‌باشد. حجم دفع شده برای آئیون بستگی به ضخامت لایه دوگانه دارد؛ برای مثال حجم دفع شده Cl^- برای سوپیانسیون کاتیون‌های رسی به ترتیب $\text{Na}^+ > \text{K}^+ > \text{Ca}^{۲+} > \text{Ba}^{۲+}$ کاهش می‌یابد. کاتیون‌ها با ظرفیت بیشتر طبق قانون کولن با نیروی بیشتری جذب سطوح کلوئید می‌شوند؛ لذا ضخامت لایه دوگانه کاهش می‌یابد که در نتیجه آن حجم کمتری از آئیون‌ها دفع می‌شود.

$$\text{SAR} = \frac{[\text{Na}^+]}{\sqrt{[(\text{Ca}^{۲+} + \text{Mg}^{۲+})]}}$$

۴- گزینه «۳» SAR از رابطه مقابل به دست می‌آید:

$$\text{واحد غلظت کاتیون‌ها در رابطه فوق، } \frac{\text{mmol}}{1} \text{ است؛ لذا واحد SAR } \frac{\text{mmol}}{1} \text{ است.}$$

$$\text{Ca} = ۱۷ / ۵ \frac{\text{mmol}}{1}$$

ابتدا واحدها را به $\frac{\text{mmol}}{1}$ تبدیل می‌کنیم: